

دهم انسانی

۷ فروردین ۱۴۰۴ دفترچه سؤال اختصاصی

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز
برای مشاهده در سایت کانون، کد روبه‌رو را با دوربین تلفن همراه
خود اسکن کنید.

نیمه‌ی دوم دوره‌ی طلایی نوروز مهم است

ممکن است بعضی از دانش‌آموزان از نیمه‌ی اول تعطیلات نوروز برای آماده شدن درس‌ها استفاده نکرده باشند، اما نیمه‌ی دوم با توجه شروع مدرسه‌ها اهمیت زیادی دارد. مرور درس‌های مدرسه در نیم‌سال دوم باعث می‌شود با آمادگی در مدرسه حاضر شوید و سال جدید را با انگیزه‌ی قوی‌تری شروع کنید.

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
دانیال آرکیش، مهدی اسفندیاری، محسن جهان‌بخش، آروین حسینی، مسعود عباسی، زانبار محمدی	ریاضی و آمار (۱)
سعید جعفری، اکرم رسا، علی صیدانلو، ابوالفضل عباس‌زاده، فاطمه عبدالوند، سعید کرمی، محمد مالک	علوم و فنون ادبی (۱)
زهرا آزاد، راضیه ابراهیمی‌نژاد، یاسین ساعدی، شیلا هاشمیان	جامعه‌شناسی (۱)
منیژه خسروی، آرمین ساعدپناه، مرتضی کاظم‌شیرودی، کامران عبدالهی، مصطفی قدیمی‌فرد	عربی، زبان قرآن (۱)
علیرضا آزادی‌زاده، راضیه ابراهیمی‌نژاد، متین بهادرلو، امیررضا پرویزی، فاطمه عزیزی، امیرحسین کاروین	تاریخ (۱) و جغرافیای ایران
جواد پاکدل، محمد رضایی‌قا، طهورا ره‌انجام، سالار صفایی	منطق
سارا شریفی، علی صیدی، آیدا رحیمی، احسان عالی‌نژاد، آرش کتاب‌فروش بدری	اقتصاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران استاد	ویراستاران رتبه برتر	مستندسازی
ریاضی و آمار (۱)	آروین حسینی	آروین حسینی	محمد بحیرایی، احسان غنی‌زاده	_____	سمیه اسکندری
علوم و فنون ادبی (۱)	ابوالفضل عباس‌زاده	ابوالفضل عباس‌زاده	الهام محمدی	امیرمحمد قلعه‌کاهی	الناز معتمدی
جامعه‌شناسی (۱)	ریحانه امینی	ریحانه امینی	یاسین ساعدی، زهرا زارع ملیکا ذاکری	زهرا قصری، عرفان انصاریان امیررضا کرمی‌پور، ریحانه سیفی	سجاد حقیقی‌پور
عربی، زبان قرآن (۱)	آرمین ساعدپناه	آرمین ساعدپناه	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل یونس‌پور آیدین مصطفی‌زاده	ساغر اسفهبدی	لیلا ایزدی
تاریخ (۱) و جغرافیای ایران	زهرا دامیار	زهرا دامیار	فاطمه عزیزی	زهرا قصری	عطیه محلوچی
منطق	مرضیه محمدی	مرضیه محمدی	فرهاد علی‌نژاد، سیده سمیرا معروف	امیرمحمد قلعه‌کاهی، جواد جلیلیان	سوگند بیگلری
اقتصاد	آفرین ساجدی	آفرین ساجدی	محمدعلی یوسفی	محمدحسین هاشمی	سجاد حقیقی‌پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	زهرا دامیار
مسئول دفترچه	مهدیه ملاصالحی
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: سجاد حقیقی‌پور
حروف‌چین و صفحه‌آرا	زهرا تاجیک
ناظر چاپ	سوران نعیمی

آزمون ۷ فروردین ماه ۱۴۰۴

دهم انسانی

تعداد سؤال (اختصاصی): ۱۰۰ سؤال   مدت پاسخ‌گویی (اختصاصی): ۱۲۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی دروس اختصاصی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	علوم و فنون ادبی (۱)	۲۰	۱۱	۳۰	۲۰
۳	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۳۱	۴۰	۱۵
۴	عربی، زبان قرآن (۱)	۲۰	۴۱	۶۰	۲۰
۵	تاریخ (۱)	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۶	جغرافیای ایران	۱۰	۷۱	۸۰	۱۰
۷	منطق	۱۰	۸۱	۹۰	۱۵
۸	اقتصاد	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۵

توجه: سؤالاتی که با نشان گر مشخص شده‌اند مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

آزمون ۷ فروردین ماه ۱۴۰۴

دهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی ترازى به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید.
	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
ریاضی و آمار (۱)	۱	۲	۳	۴	۶	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
علوم و فنون ادبی (۱)	۱	۲	۳	۵	۶	
جامعه‌شناسی (۱)	۲	۴	۶	۷	۸	

مدت پاسخ‌گویی: ۵۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۴۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

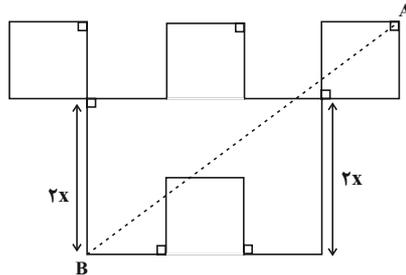
ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	علوم و فنون ادبی (۱)	۲۰	۱۱	۳۰	۲۰
۳	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۳۱	۴۰	۱۵

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۱)

کل مباحث نیم سال اول
کل فصل ۱ و
فصل ۲ (تا پایان درس ۳)
صفحه‌های ۹ تا ۶۲

۱- در شکل زیر، طول تمام پاره‌خط‌ها به جز دو پاره‌خط مشخص شده در شکل، برابر x است. اگر اندازه مساحت شکل ۴ برابر اندازه محیط شکل باشد، اندازه طول پاره‌خط AB چه قدر است؟ (پاره‌خط AB جزو شکل اصلی نیست).

۱۱ (۱)

۲۲ (۲)

۳۳ (۳)

۵۵ (۴)

۲- چند مقدار صحیح برای a وجود دارد به طوری که معادله $(x-2)(ax^2+x-6)=0$ فقط دو ریشه متمایز داشته باشد؟

۱ (۲)

صفر (۱)

۳ (۴)

۲ (۳)

۳- مجموع عددی یا معکوسش برابر $\frac{10}{3}$ است، آنگاه اختلاف مقادیر ممکن برای این عدد کدام است؟

$\frac{8}{3}$ (۲)

$\frac{7}{3}$ (۱)

$\frac{11}{3}$ (۴)

$\frac{10}{3}$ (۳)

۴- رابطه $f = \{(3, m^2), (2, 1), (3, m+2), (m, 4)\}$ به ازای کدام مقدار m ، یک تابع می‌شود؟

فقط -۱ (۲)

۱ و -۱ (۱)

هیچ مقدار m (۴)

فقط ۲ (۳)

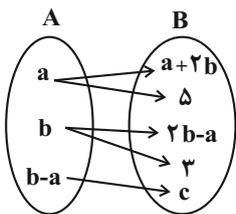
۵- رابطه مقابل تابعی از A به B است، مقدار c کدام است؟

۲ (۱)

۳ (۲)

۴ (۳)

۵ (۴)

محل انجام محاسبات

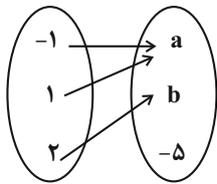
۶- در تابع $f(x) = \begin{cases} A \rightarrow B \\ f(x) = x^2 + 1 \end{cases}$ اگر $A = \{\sqrt{3}, a\}$ و $B = \{5, b\}$ باشند، حاصل $a^2 - b$ کدام است؟

(۱) صفر (۲) -۱

(۳) ۱ (۴) ۲

۷- نمودار پیکانی زیر مربوط به تابع f است. اگر آن را به صورت ضابطه جبری $\begin{cases} A \rightarrow B \\ f(x) = -2x^2 + 1 \end{cases}$ در نظر بگیریم، آنگاه حاصل ضرب اعضای بُرد تابع f **نهایی**

کدام است؟

(۱) ۷

(۲) -۷

(۳) ۱۴

(۴) -۱۴

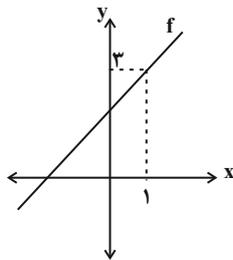
۸- اگر $f = \{(4, 10), (3, 5), (a, 8), (4, a^2 + 1)\}$ یک تابع باشد، در تابع $g(x) = -2x + 3$ مقدار $g(a)$ کدام است؟

(۱) -۳ (۲) -۶

(۳) ۶ (۴) ۹

۹- نمودار f به صورت زیر است. اگر $f(2) - f(-2) = 8$ باشد و نمودار، محور x را در نقطه‌ای به طول n و محور y را در نقطه‌ای به عرض m قطع کند،

مقدار $m - 2n$ کدام است؟

(۱) ۱

(۲) -۱

(۳) ۲

(۴) -۲

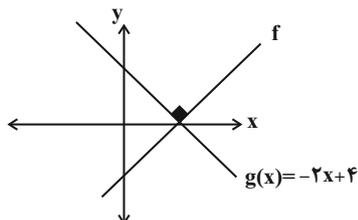
۱۰- نمودار تابع‌های f و g به صورت زیر است. اگر دامنه تابع f برابر $2 \leq x \leq 6$ باشد، بُرد آن به صورت $a \leq y \leq b$ است. مقدار $a - b$ کدام است؟

(۱) -۴

(۲) -۳

(۳) -۶

(۴) -۲

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

کل مباحث نیم سال اول
کل فصل ۱ و ۲
صفحه‌های ۱۲ تا ۵۸

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۱- کدام گزینه، از دیدگاه تاریخ ادبیات نادرست است؟

- (۱) از ویژگی‌های شعر در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم، سادگی فکر و روانی کلام است و همچنین مفاهیم ذهنی در شعر، از قلمرو تعالیم کلی اخلاقی فراتر نمی‌رفت.
- (۲) نثر عهد سامانی ساده و روان است و بیشتر به موضوعات تاریخی، ملی و حماسی توجه دارد.
- (۳) از آثار ادبی منظوم و منثور زبان پهلوی که برجای مانده است، می‌توان به «کلیله و دمنه» و «هزار و یک شب» اشاره کرد.
- (۴) در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم، نظم و نثر فارسی شکوفا می‌شود. در آغاز این دوره، هنوز بیشتر دانشمندان ایرانی آثار خود را به ضرورت، به زبان عربی می‌نویسند تا بتوانند در سراسر دنیای اسلام خوانندگان بیشتری پیدا کنند.

۱۲- با توجه به تاریخ ادبیات، کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

- (۱) شاهنامه ابومنصوری در سال ۳۴۶ قمری به دست عده‌ای از دانشوران خراسان نوشته شد.
- (۲) رایج‌ترین انواع شعر فارسی در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم، «حماسی»، «مدحی»، «حکمی و اندرزی» است و حماسه ملی ایران و شعر حماسی با فردوسی به اوج می‌رسد.
- (۳) فارسی دری نخستین صورت زبان فارسی در برابر نفوذ زبان عربی بود که منطقه رواج آن نخست، شرق و شمال شرقی ایران بود اما توانست به سرعت رواج پیدا کند و زبان عمومی سر تا سر ایران شود.
- (۴) «تاریخ الرسل و الملوک» را ابوعلی بلعمی به دستور منصور بن نوح سامانی به زبان عربی نوشته است.

۱۳- کدام یک از آثار زیر به زبان پهلوی نوشته شده‌اند اما اصل پارتی دارند؟

- الف) یادگار زریران
ب) کلیله و دمنه
ج) هزار و یک شب
د) درخت آسوریک

(۱) «ب» - «ج» (۲) «الف» - «د» (۳) «الف» - «ب» (۴) «ب» - «د»

۱۴- از دیدگاه تاریخ ادبیات، در متن زیر چند غلط به چشم می‌خورد؟

«شعر تعلیمی در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم به وجود آمد اما در دوره غزنویان به پختگی رسید. از قرن چهارم آوردن موعظه و نصیحت در شعر معمول گردید و در این زمینه قصاید بلندی سروده شد و کسی که قصیده تمام و کمالی در این موضوع سرود، «ناصرخسرو» بود و سپس «کسایی مروزی» شیوه او را ادامه داد.»

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۵- کدام گزینه در مورد متن زیر نادرست است؟

«پس من دنیا را بدان چاه پرافت مانند کردم و موشان سپید و سیاه و مداومت ایشان بر بریدن شاخ‌ها بر شب و روز و آن چهار مار را به طبایع که عماد

خلقت آدمی است و هرگاه که یکی از آن در حرکت آید، زهر قاتل باشد...»

(۱) استفاده از نشانه «ان» برای جمع بعضی کلمات و متن در زبان امروزی رایج نیست.

(۲) دیدگاه نویسنده نسبت به دنیا و انسان، خوش‌بینانه است.

(۳) از ویژگی‌های ادبی متن در سطح بدیع معنوی، می‌توان به آرایه تضاد اشاره کرد.

(۴) لحن متن، نشان از پند و اندرز و نگرش حکمی و تعلیمی دارد.

۱۶- در کدام بیت، وزن و آهنگ با محتوا سازگار است؟

نهایی

(۱) تن از خوردن غم گدازش گرفت

(۲) ناله زیر و زار من زارتر است هر زمان

(۳) به یک دست بر بسته شیر و پلنگ

(۴) ای سینه که دردمندی از غم

چنین لقمه‌ای قوت جان را بود

بس که به هجر می‌دهد عشق تو گوشمال من

به دست دگر ژنده پیلان جنگ

همم زانوی غم دوات جویم

۱۷- کدام بیت فاقد واژه‌آرایی است؟

(۱) در خیال روی و مویبت هر شبی

(۲) کرده در آن خرم فضا صید گوزنان چند جا

(۳) مدت حسن و بقای ماه من

(۴) بی حاجی لا به در دین مرو، که هست

طالب شب می‌کنم مهتاب هم

شاخ گوزن اندر هوا، اینک نگون سار آمده

با مدد چون عمر سال و ماه باد

دین گنج خانه حق و، لا شکل ازدها

۱۸- کدام بیت فاقد سجع است؟

نهایی

(۱) چون ترک تیرافکن تویی، باید به خون غلطیدم

(۲) زان ماه پرافزایش آن فارغ از آرایش

(۳) روشن کن جان من تا گوید جان با تن

(۴) ای شاد تو از پیشی یعنی ز همه بیشی

یا رب کز این میدان مباد امکان برگردیدم

این فرش زمینی را چون عرش بیارایی

کامروز مرا بنگر ای خواجه فردایی

والله که چو با خویشی از خویش نیاسایی

۱۹- در کدام گزینه علاوه بر آرایه «سجع»، «وصف معشوق» نیز دیده می‌شود؟

چون آتش اندر دل زدم شد وصل جانانم از آن	(۱) چنگال در نازل زدم صد بوسه بر محمل زدم
روز نوروز است تابان در جهان یا روی دوست	(۲) ماه عید است این ندانم یا خم ابروی دوست
مجلس بی دوست را هیچ نباشد نظام	(۳) دعوت بی شمع را هیچ نباشد فروغ
زلفش همه بند و گره، جعدش همه پیچ و شکن	(۴) نیرنگ چشم او فره، بر سیمش از عنبر زره

۲۰- آرایه‌های «واژه‌آرایی» و «تشبیه» در همه ابیات یافت می‌شوند؛ به جز:

برو که چون سر زلفت به خود قرار نبینی	(۱) چو دل به زلف تو بستم به خود قرار ندیدم
فرق من و خاک کف پای تو	(۲) گر تو زنی تیغ هلاکم به فرق
که کافر هم از روی صورت چو ماست	(۳) ره راست باید نه بالای راست
کز مروت نم به چشم ابر احسان نیست نیست	(۴) دانه خود را به آب رو چو گوهر تازه دار

۲۱- آرایه‌های ابیات زیر به ترتیب در کدام گزینه به درستی آمده است؟

لعل لب‌ت حلواى من، از من چرا رنجیده‌ای؟	(الف) ای سرو خوش بالای من، ای دلبر رعناى من
سوزی فتیله‌وار و گدازی چو روغنم	(ب) در سوز و در گداز چو شمع که روز و شب
مرغ جان را گه سودای تو پر سوخته‌ام	(ج) شمع دل را شب هجران تو سر سوخته‌ام
آب جمال رویت، ز آتش فغان برآرد	(د) باد هوای کویت، گرد از جهان برآرد
کنار دامن من همچو رود جیحون است	(ه) از آن دمی که ز چشمم برفت رود عزیز

(۱) واژه‌آرایی - تشبیه - جناس - سجع متوازی - اغراق	(۲) سجع متوازی - تضاد - واج‌آرایی - تشبیه - تلمیح
(۳) تشبیه - واج‌آرایی - تضاد - تشخیص - اغراق	(۴) سجع مطرف - مجاز - تشبیه - تضاد - واژه‌آرایی

۲۲- تعداد هجاهای کوتاه و بلند در بیت زیر، به ترتیب در کدام گزینه ذکر شده است؟

«هر که شیرینی فروشد، مشتری بر وی بجوشد»	یا مگس را پر ببندد یا غسل را در بپوشد»

(۴) ۷-۲۵

(۳) ۹-۲۴

(۲) ۸-۲۳

(۱) ۸-۲۴

۲۳- در همه گزینه‌ها حرف «و» هم به صورت صامت و هم به صورت مصوت دیده می‌شود؛ به جز:

۱) هلاک من بود در جلوه مستانه ساقی	به آب خضر دست از جان بی آرام می‌شویم
۲) هر شب دعا کنم که شوی سر به راه‌تر	آخر چرا اسیر دعایم نمی‌شوی
۳) من خاک آن بادم که او بوی دلارام آورد	در آتشم ز آب رخس کاب رخ من می‌برد
۴) نصیحتی کنمت بشنو و بهانه مگیر	هر آنچه ناصح مشفق بگویدت بپذیر

۲۴- کدام گزینه با بیت زیر، هم‌وزن است؟

نهایی

«ماه‌رویایا روی خوب از من متاب»	بی‌خطا کشتن چه می‌بینی صواب»
۱) من از اینجا به ملامت نروم	که من اینجا به امید می‌گروم
۲) گر به سر می‌گردم از بیچارگی عیبم مکن	چون تو چوگان می‌زنی جرمی نباشد گوی را
۳) پیش چشمم کمتر است از قطره‌ای	این حکایت‌ها که از طوفان کنند
۴) دوست نباشد به حقیقت که او	دوست فراموش کند در بلا

۲۵- توضیح مقابل کدام یک از ابیات زیر نادرست است؟

- ۱) زین درد، خون گریست سپهر و ستاره هم / خون گشت، قلب لعل و دل سنگ خاره هم (شعر فضای اندوهناک دارد، شش هجای کشیده وجود دارد.)
- ۲) همی جامه را بر برش کرد چاک / همی گند موی و همی ریخت خاک (کاربرد آرایه کنایه)
- ۳) بیا تا گل برافشانیم و می در ساغر اندازیم / فلک را سقف بشکافیم و طرحی نو دراندازیم (در هر مصراع چهار مرتبه رکن U - - - تکرار شده است.)
- ۴) که گفتت برو دست رستم ببند؟ / نبندد مرا دست چرخ بلند (شعر بار حماسی دارد.)

۲۶- کدام گزینه درباره ابیات زیر نادرست است؟

نهایی

«آمد بهار مشک دم، سنبل دمید و لاله هم	سبزه به صحرا زد قدم، سرو روان من کجا
از گریه ماندم پا به گل، وز دوستان گشتم خجل	جان از جهان بگسست و دل، جان و جهان من کجا»

۱) ارکان سجع در بیت اول، یک سجع متوازی و دو سجع مطرف ساخته‌اند.

۲) آرایه‌های «مراعات نظیر و جناس» در این دو بیت دیده می‌شود.

۳) علامت‌های هجایی مصراع چهارم به این شکل است: U - - - U - - - UU - - - U - - -

۴) شعر نگرش تعلیمی دارد و بر «گران‌بها بودن لحظات عمر آدمی» تأکید می‌کند.

۲۷- کدام گزینه با بیت زیر هم مفهوم نمی‌باشد؟

- «وقت را غنیمت دان آن قدر که بتوانی
 حاصل از حیات ای جان یک دم است تا دانی»
- (۱) غنیمت شمار این گرامی نفس
 (۲) سعدیا دی رفت و فردا همچنان موجود نیست
 (۳) یاد باد آن که ز ما وقتِ سفر یاد نکرد
 (۴) فرصت غنیمت است غنیمت رها مکن
- که بی مرغ قیمت ندارد قفس
 در میان این و آن فرصت شمار امروز را
 به وداعی دل غم‌دیده ما شاد نکرد
 بشنو نصیحتی و نصیحت رها مکن

۲۸- کدام بیت با عبارت «سرّ عشق، نهفتنی است نه گفتنی و بساط مهر، پیمودنی است نه نمودنی» تناسب ندارد؟

- (۱) از نارسیدگی است که صوفی کند خروش
 (۲) راز نهان دار و خمش ور خمشی تلخ بود
 (۳) خاموشی بلبلان مشتاق
 (۴) هر که را اسرار حق آموختند
- سیلاب، چون به بحر رسد، می‌شود خموش
 آنچه جگرسوزه بود باز جگرسازه شود (خمّش: خاموش و ساکت)
 در موسم گل ندارد امکان (موسم گل: بهار)
 مهر کردند و دهانش دوختند

۲۹- در کدام ابیات به مفهوم «فرا رسیدن شب» اشاره شده است؟

- الف) در وداع شب همانا خون گریست
 ب) چون لعل آفتاب برآمد ز کان چرخ
 ج) سپاه شب تیره بر دشت و راغ
 د) گوئیا عزم ندارد که شود روز امشب
 ه) ولیکن ماه دارد قصد بالالا
- روی خون‌آلود بنمود صبیح
 بفروخت شمع مشرقی از شمعدان چرخ (کان: معدن)
 یکی فرش گسترده چون پر زاغ
 یاد درآید ز در آن شمع شب‌افروز امشب
 فروشد آفتاب از کوه بابل
- (۱) «ج»، «ه»
 (۲) «الف»، «ه»
 (۳) «ب»، «ج»
 (۴) «د»، «ه»

۳۰- مفهوم قطعه زیر از کدام بیت دریافت می‌شود؟

- «چو دخلت نیست خرج آهسته‌تر کن
 اگر باران به کوهستان نیارد»
- (۱) فروزد شمع اقبال به نور خویشتن آری
 (۲) ابلهی کو روز روشن شمع کافوری نهد
 (۳) کرد خرج آب و گل کوتاه بینی‌ها مرا
 (۴) قطره آبی که دارد در نظر گوهر شدن
- که می‌گویند ملاحان سرودی
 به سالی دجله گردد خشک رودی»
 چراغ مهر عالم تاب مستغنی است از روغن
 زود باشد کیش به شب روغن نماند در چراغ
 پیش‌تر از خانه می‌بایست خود را ساختن
 از کنار ابر تا دریا تنزل بایش

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

جامعه‌شناسی (۱)

کل مباحث نیم‌سال اول

درس ۱ تا پایان درس ۸

صفحه‌های ۳ تا ۷۸

۳۱- با توجه به عبارت «محمد ورزش فوتبال را انتخاب می‌کند و این رشته را به طور حرفه‌ای دنبال می‌کند؛ به همین دلیل مورد تحسین اطرافیان قرار می‌گیرد»، به ترتیب کدام گزینه‌های خالی زیر را به درستی کامل می‌کند؟

- بازی فوتبال را به طور حرفه‌ای یاد گرفتن، پیامد ... فعالیت محمد است.

- مورد تحسین دیگران قرار گرفتن، پیامد ... فعالیت محمد است.

- مورد اول به ... و مورد دوم به ... وابسته است.

(۱) ارادی - ارادی - خود محمد - دیگران (۲) غیرارادی - ارادی - دیگران - خود محمد

(۳) غیرارادی - غیرارادی - دیگران - خود محمد (۴) ارادی - غیرارادی - خود محمد - دیگران

۳۲- هر یک از موارد زیر، به ترتیب مصداق چیست؟

«مدرسه / ادب آداب دارد. / دعا در حق فرزندان»

(۱) کنش اجتماعی - جامعه‌پذیری - کنترل اجتماعی

(۲) پدیده اجتماعی - فرصتی برای کنش اجتماعی - جامعه‌پذیری

(۳) فرصتی برای کنش اجتماعی - محدودیت کنش اجتماعی - پدیده اجتماعی

(۴) پدیده اجتماعی - فرصت‌ها و محدودیت‌های پدیده‌های اجتماعی - کنش اجتماعی

۳۳- عبارات درست در ارتباط با پدیده‌های «الف» و «ب» کدامند؟

الف) پدیده «الف» همانند پدیده «ب»، از اعضای مختلفی تشکیل شده است.

ب) نوع نظم در پدیده «ب» برخلاف پدیده «الف»، اعتباری است.

ج) عضویت اعضا در پدیده «الف» با آگاهی و اراده اعضای آن تعریف و با قرارداد آن‌ها به وجود می‌آید.

د) مجموعه آگاهی‌های مشترک و عمومی میان اعضای پدیده «ب»، سبب تداوم و حیات آن می‌شود.

ه) قلمرو پدیده «الف» و «ب» به روی یکدیگر گشوده‌اند و اثرات متفاوتی بر یکدیگر دارند.

و) پدیده «الف» قلمرو پدیده‌های تکوینی و پدیده «ب» قلمرو پدیده‌های اعتباری می‌باشد.

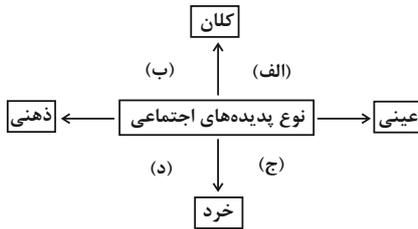
(۱) «الف»، «ب»، «ج» (۲) «الف»، «د»، «ه»

(۳) «ب»، «د»، «و» (۴) «الف»، «ج»، «ه»

جهان طبیعی
(ب)

جهان اجتماعی
(الف)

۳۴- هر یک از پدیده‌های زیر به ترتیب، مربوط به کدام قسمت نمودار است؟

نهایی
- قوانین حقوق بشر

- ساختمان سازمان ملل متحد

- تصور انسان‌ها از خودِ آرمانی

- حلقه ازدواج

(۲) «ب» - «د» - «الف» - «ج»

(۱) «الف» - «ب» - «د» - «ج»

(۴) «ب» - «ج» - «الف» - «د»

(۳) «ب» - «الف» - «د» - «ج»

۳۵- به ترتیب، چند مورد از عبارات زیر در ارتباط با اشکال روبه‌رو درست و چند مورد نادرست است؟

(الف) جامعه‌شناسان مشهوری مانند آگوست کنت، دورکیم، اسپنسر و مارکس، مدافع نظریه «الف» هستند.

(ب) ضرب‌المثل «همه راه‌ها به رُم ختم می‌شود»، مصداق نظریه «ب» است.

(ج) مردم‌شناسان از جهان‌های اجتماعی متفاوتی مانند غرب، اسلام، چین و هند با استناد به نظریه «ب»، یاد می‌کنند.

(د) مدافعان نظریه «الف» معتقدند که جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند و هیچ نوع تفاوتی با هم ندارند.

(ه) بنا بر نظریه «الف»، جوامعی که به لحاظ تاریخی عقب‌مانده‌اند، باید مطابق با نیازهای خود، از تجربیات

یکدیگر استفاده کنند.

(و) با استناد به نظریه «ب»، برخی فرهنگ‌ها و تمدن‌ها زمانی طولانی دوام می‌آورند و بعضی دیگر پس از مدتی از بین می‌روند.

(۴) چهار - دو

(۳) دو - چهار

(۲) پنج - یک

(۱) سه - سه

۳۶- کدام گزینه در رابطه با جهان‌های اجتماعی نادرست است؟

(۱) فرهنگ اساطیری به خداوندگاران و قدرت‌های فوق طبیعی قائل است و محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است.

(۲) در فرهنگ توحیدی، تصرفات انسان در طبیعت مقید به اراده حکیمانه الهی است.

(۳) جهان دنیوی همه ظرفیت‌های انسان را در خدمت دنیا به کار می‌گیرد و خواسته‌های معنوی انسان‌ها را به فراموشی می‌سپارد.

(۴) جهان اجتماعی دنیوی با طرد دانش ابزاری متناظر با طبیعت، امکان بهره‌وری معقول انسان از طبیعت را دور از دسترس می‌سازد.

۳۷- به ترتیب، رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن برای تسلط بر طبیعت و جامعه را چه می‌گویند و چه زمانی جهان اجتماعی دچار زوال معنا می‌شود؟

(۱) گسترش عقلانیت ابزاری - افول علوم عقلانی و وحیانی و عدم امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری

(۲) عقلانیت ذاتی - افول علوم عقلانی و وحیانی و عدم امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری

(۳) گسترش عقلانیت ابزاری - به چالش کشیده شدن محدودیت‌های علوم تجربی و توجه به پیروی از روش عقلی محض

(۴) عقلانیت ذاتی - به چالش کشیده شدن محدودیت‌های علوم تجربی و توجه به پیروی از روش عقلی محض

۳۸- در جوامعی که علم را محدود به دانش تجربی و آزمون پذیر می‌دانند، ارزش‌ها و عقاید اجتماعی چگونه تلقی می‌شوند؟

(۱) پدیده‌هایی اجتماعی هستند که صرفاً در فرهنگ واقعی جوامع انسانی پدید می‌آیند و ما می‌توانیم بودن یا نبودن آن‌ها را بشناسیم و دربارهٔ حق و باطل بودن آن‌ها قضاوت کنیم.

(۲) این ارزش‌ها و عقاید در فرهنگ عمومی و آرمانی جوامع تحقق می‌یابند و ما قادر به تشخیص بودن یا نبودن آن‌ها نیستیم و برای داوری در مورد درست یا غلط بودن آن‌ها راهی نداریم.

(۳) پدیده‌هایی هستند که صرفاً در فرهنگ آرمانی جوامع پدید می‌آیند و ما می‌توانیم بودن یا نبودن آن‌ها را بشناسیم، اما قادر به داوری در مورد حق و باطل بودن آن‌ها نیستیم.

(۴) پدیده‌هایی هستند که در فرهنگ آرمانی یا واقعی جوامع انسانی پدید می‌آیند و ما فقط می‌توانیم بودن یا نبودن آن‌ها را بشناسیم و راهی برای داوری دربارهٔ درست و غلط بودن آن‌ها نداریم.

۳۹- با توجه به ابعاد مختلف ویژگی‌های هویتی، به ترتیب مثال مناسب برای عبارت‌های زیر کدام است؟

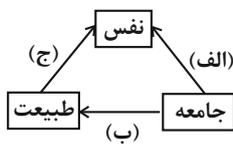
- در به دست آوردن آن نقشی نداریم.

- با عضویت در گروه‌های اجتماعی، می‌توان به آن دست یافت.

- در طول زمان ممکن است تغییر کند.

(۱) ایرانی بودن - منضبط بودن - معلم بودن	(۲) زودرنج بودن - ایرانی بودن - دانشمند بودن
(۳) با ادب بودن - مؤمن بودن - ثروتمند بودن	(۴) دختر بودن - روستایی بودن - دانش‌آموز بودن

۴۰- به ترتیب مصادیق «الف»، «ب» و «ج» در کدام گزینه به درستی آمده است؟

(۱) جهان اجتماعی، مانع شکوفایی برخی اخلاقیات می‌شود. - برخی اندیشمندان بحران‌های زیست‌محیطی اخیر را ناشی از نگاه فرهنگ معاصر غرب به طبیعت می‌دانند. - ترشح بیش از اندازهٔ غدهٔ تیروئید، موجب عصبانی شدن انسان می‌شود.

(۲) امام خمینی (ره) مسیر تاریخی جامعهٔ ایران را دگرگون کرد. - در شرایط اقلیمی متفاوت، شیوهٔ زندگی مردم متفاوت است. - جهان اجتماعی، مانع شکوفایی برخی اخلاقیات می‌شود.

(۳) یک انسان باتقوا، جهانی را تغییر می‌دهد. - برخی اندیشمندان، بحران‌های زیست‌محیطی اخیر را ناشی از رویکرد فرهنگ معاصر غرب به طبیعت می‌دانند. - عقل سالم در بدن سالم است.

(۴) هر جهان اجتماعی با نوع خاصی از ویژگی‌های اخلاقی و روانی سازگار است. - برخی کنش‌های اجتماعی انسان هم محیط‌زیست و هم زندگی انسان را تحت تأثیر قرار می‌دهد. - یک انسان باتقوا، جهانی را تغییر می‌دهد.

آزمون ۷ فروردین ماه ۱۴۰۴

دهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید. شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
عربی، زبان قرآن (۱)	۱	۲	۳	۴	۶	
تاریخ (۱)	۲	۴	۶	۷	۸	
جغرافیای ایران	۲	۳	۵	۷	۸	
منطق	۱	۲	۳	۴	۵	
اقتصاد	۱	۲	۳	۵	۷	

مدت پاسخ‌گویی: ۷۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۶۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	عربی، زبان قرآن (۱)	۲۰	۴۱	۶۰	۲۰
۲	تاریخ (۱)	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۳	جغرافیای ایران	۱۰	۷۱	۸۰	۱۰
۴	منطق	۱۰	۸۱	۹۰	۱۵
۵	اقتصاد	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۵

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

کل مباحث نیم سال اول
درس ۱ تا پایان درس ۴
صفحه‌های ۱ تا ۶۶

عربی، زبان قرآن (۱)

■ عَيْنِ الْأَصْحَحِّ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ: (۴۱ - ۴۸)

۴۱- « الْحِفَاظُ عَلَى الْمَرَافِقِ الْعَامَّةِ وَاجِبٌ عَلَى كُلِّ مُوَاطِنٍ! »:

نهایی

(۱) نگهداری از تأسیسات عمومی بر هر شهروندی واجب است!

(۲) حفاظت از اموال کشور بر همه مردم واجب است!

(۳) همه مردم باید از اموال عمومی حفاظت کنند!

(۴) حفاظت از تأسیسات عمومی کشور بر همه شهروندان واجب است!

۴۲- « فَابْحَثْ وَ قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يُخْرِجُ مِنْهَا الثَّمَرَ! »:

نهایی

(۱) پس گفت و گو کن و بگو کیست این که میوه‌هایش را از آن خارج می‌کند!

(۲) پس بگرد و بگو کیست این که میوه‌ای را از آن خارج کرد!

(۳) پس تفکر کن و بگو چه کسانی میوه‌ای را از آن خارج می‌کنند!

(۴) پس جست‌وجو کن و بگو کیست این که میوه را از آن خارج می‌کند!

۴۳- « هَلْ تَعْلَمُ أَنَّ الْفَرَسَ يَقْدِرُ أَنْ يِنَامَ وَاقْفًا عَلَى أَقْدَامِهِ! »:

نهایی

(۱) آیا دانسته‌ای که اسب می‌تواند ایستاده بر روی پا بخوابد؟!

(۲) آیا می‌دانی که اسب می‌تواند ایستاده بر روی پاهایش بخوابد؟!

(۳) آیا می‌دانید که اسب توانایی خوابیدن بر روی پاهایش در حالت ایستاده را دارد؟!

(۴) آیا می‌دانی که اسبها توانایی خوابیدن در حالت ایستاده بر روی پاهایشان را دارند؟!

۴۴- عَيْنِ الصَّحِيحِ: (عَلَى التَّرْتِيبِ)

- « قَدْ تَخَرَّجَ كُلُّ الطَّلَابِ بَعْدَ ثَلَاثِ سِنَوَاتٍ! »

(الف) هر دانش‌آموزی بعد از سه سال دانش‌آموخته می‌شود!

(ب) همه دانش‌آموزان بعد از سه سال دانش‌آموخته شده‌اند!

- « يُكَاتِبُ كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ مَعَ بَعْضِهِمْ عَبْرَ الْإِنْتَرْنِتِ! »:

(الف) بسیاری از مردم از طریق اینترنت با یکدیگر نامه‌نگاری می‌کنند!

(ب) بیشتر مردم از طریق اینترنت برای هم نامه می‌نویسند!

(۴) «ب» - «ب»

(۳) «ب» - «الف»

(۲) «الف» - «ب»

(۱) «الف» - «الف»

۴۵- « لَقَدْ كَانَ نَبِيًّا يَأْمُرُنَا أَلاَّ نَسْبَ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسْتَبِئُوا اللَّهَ: » بی شک ...

- ۱) پیامبر، ما را دستور می داد که به آنانی که به جای خدا فرا می خوانند، دشنام ندهیم؛ پس آنان خداوند را دشنام خواهند داد!
- ۲) پیغمبرمان به ما می فرماید تا ناسزا نگوییم به کسانی که غیر خدا را فرا می خوانند؛ پس به خداوند دشنام داده می شود!
- ۳) پیامبر، ما را دستور داده است تا ناسزا نگوییم به آنانی که غیر خدا را فرا می خوانند؛ در نتیجه به خدا دشنام دهند!
- ۴) پیغمبرمان به ما دستور می داد که کسانی را که به جای خدا فرا می خوانند، دشنام ندهیم که به خدا دشنام دهند!

۴۶- « إِنَّ الشَّمْسَ لَهَا قُدْرَةٌ تُبْرِئُ كُلَّ مَكَانٍ وَ تُصَيِّرُ حَرَارَتُهَا الْأَرْضَ حَضْرَةً! »: بی تردید ...

- ۱) خورشید قدرتی دارد که هر مکانی را روشن می کند و گرمایش، زمین را سرسبز می گرداند!
- ۲) آفتاب قدرتی دارد که همه مکانها را روشن می کند و با حرارتش زمین سرسبز می شود!
- ۳) آفتاب قدرتی دارد که همه مکانها را روشن می کند و با گرمایش، زمین سرسبز می گردد!
- ۴) خورشید قدرتی دارد که هر جایی را روشن می کند و با گرما، زمین را سرسبز می گرداند!

۴۷- عَيْنِ الْخَطَا:

- ۱) تَعَلَّمُوا التَّوَّاعِعَ مِنْ طَلَّابِكُمْ: فروتنی را از دانش آموزانتان یاد بگیرید!
- ۲) الْمُؤْمِنُ مِنْ أَمْنِهِ النَّاسُ عَلَى دِمَائِهِمْ وَ أَمْوَالِهِمْ: مؤمن کسی است که امین جان و مال مردم باشد!
- ۳) قَلْبٌ لَيْسَ فِيهِ شَيْءٌ مِنَ الْحِكْمَةِ كَيْبِتِ حَرْبٍ: قلبی که در آن چیزی از حکمت نیست، مانند خانه ای ویران است!
- ۴) كَلْنَا نَعْلَمُ أَنْ بَعْضَ الْخِصَالِ لَا يَجْتَمِعُ فِي الْمُؤْمِنِينَ: همه ما می دانیم که برخی از ویژگیها در مؤمنان جمع نمی شود!

۴۸- « مدير از دانش آموز برای خاموش کردن کولر مدرسه تشکر می کرد! »: عَيْنِ الصَّحِيح:

- ۱) كَانَ الْمَدِيرُ يَشْكُرُ الطَّالِبَ لِإِطْفَاءِ مُكَيِّفِ الْهَوَاءِ لِلْمَدْرَسَةِ!
- ۲) يَشْكُرُ الْمَدِيرُ الطَّالِبَ لِإِطْفَاءِ مُكَيِّفِ الْهَوَاءِ لِلْمَدْرَسَةِ!
- ۳) كَانَ الْمَدِيرُ شَاكِرًا الطَّالِبَ لِإِطْفَاءِ مُكَيِّفِ الْهَوَاءِ فِي الْمَدْرَسَةِ!
- ۴) الْمَدِيرَةُ كَانَتْ قَدْ شَاكَرَتْ الطَّالِبَةَ أَنْ تُطْفِئَ مُكَيِّفَ الْهَوَاءِ لِلْمَدْرَسَةِ!

■ ■ ■ اقرأ النصّ التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة بما يناسب النصّ: (٤٩ - ٥٣)

« اهتمّ الإسلام بنظافة الطعام فقد أمر بنظافة إناء (ظرف) الطعام و غسله كما أمر بعدم ترك الطعام و الشراب مكشوفين حتى لا يصل إليهما الغبار و الحشرات و من أهمّ أنواع النظافة نظافة مصادر المياه كمياه الأنهار و الآبار فيشدد الإسلام على عدم تلويثها بإلقاء النفايات و النجاسة فيها.

دعا الإسلام إلى نظافة المساكن و الشوارع و كلّ نواحي المدينة فيمنع إلقاء النفايات أو جمعها في البيوت أو تركها في الشوارع و الإسلام يجعل النظافة جزءاً من العبادة أ لا ترى أنّ الدخول في الإسلام يستلزم الطهارة و الغسل قبل النطق بالشهادتين؟! »

٤٩- عما يمنعنا الإسلام حول الطعام؟

(٢) غسل إناء الطعام مرّات في اليوم!

(١) نظافة إناء الطعام!

(٤) نظافة مائدة الطعام!

(٣) ترك الطعام مكشوفاً!

٥٠- كيف نحافظ على نظافة المياه؟

(٢) نحترز عن إلقاء النجاسة في الآبار!

(١) نلقى النفايات في الأنهار!

(٤) نضيف إليها مادّة الكُبر!

(٣) نهتمّ بغسل اليدين قبل أيّ عمل!

٥١- عيّن الخطأ للفراغ: « الإسلام يدعو إلى نظافة . . . ! »

(٢) إناء الطعام

(١) مصادر المياه

(٤) كلّ شيء نشاهده

(٣) كلّ نواحي المدينة

٥٢- عيّن الخطأ حسب النصّ:

(١) النظافة من الإسلام!

(٢) الدخول في الإسلام يستلزم الطهارة و النظافة!

(٣) يدعو الإسلام كلّ إنسان إلى نظافة المساكن فقط!

(٤) الشخص الذي يريد الدخول في الإسلام ينظف جسمه ثمّ ينطق بالشهادتين!

۵۳- عین الفعل الماضی:

- (۱) یَصِلُ (۲) یَسْتَلْزِمُ
(۳) یَشَدُّ (۴) اِهْتَمَّ

۵۴- عین الخطأ في ترجمة ما أُشير إليه بخط:

نهایی

- (۱) ﴿ نَجْعَلُهُمْ أُمَّةً ﴾: آن‌ها را قرار می‌دهیم
(۲) ﴿ اِغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ ﴾: بشوید
(۳) ﴿ اِرْجِعِي إِلَى رَبِّكَ ﴾: بازگرد
(۴) ﴿ اَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴾: می‌داند

۵۵- عین الخطأ في الحوار:

- (۱) من أيّ بلد أنتنّ و إلى أين تذهبنّ؟ نحن سائحات إيرانيات و نذهب إلى الكويت!
(۲) لماذا تريدون الذهاب إلى الكويت؟ لأنّ الكويت بلاد جميلة!
(۳) مع من جئننّ و كم شخصاً أنتنّ؟ مع والدینا، نحن خمسة أشخاص!
(۴) هل سافرتنّ إلى الكويت من قبل؟ لا الكويت بلاد ممتازة!

۵۶- عین ما ليس فيه المتضاد:

نهایی

- (۱) یفرح الإيرانيون في النوروز و یحزنون في المحرم!
(۲) كان الباب مفتوحاً في الساعة الثامنة و مغلقاً بعد ساعات!
(۳) الجنود جاهزون للدفاع عن الوطن في السلم و الحرب!
(۴) شاهد الطفل ثعلباً في الغابة و هرب منه!

۵۷- عین الخطأ عن استخدام الأفعال:

- (۱) إن . . . الأفاضل تهتد إلى الصراط المستقیم! ← تجلس
(۲) المدرّسة . . . كلامک لأنّک لستِ صادقة! ← لا تصدّق
(۳) الأمّ الحنّانة . . . بنتها على الكرسيّ عندها! ← اجلست
(۴) الصّدیق الصدوق . . . دائماً في أيّ حال! ← یصدّق

۵۸- عَيْنَ مَا لَيْسَ فِيهِ فِعْلُ الْأَمْرِ:

نهایی

(۱) أَنْظُرُوا إِلَى صِدْقِ الْكَلَامِ وَ لَا تَنْظُرُوا إِلَى صَلَاتِهِمْ!

(۲) تَكَلَّمُوا مَعَ مُعَلِّمِهِمْ فَهُوَ قَبْلَ اقْتِرَاحِهِمْ!

(۳) يَا طَالِبُ! اِنْتَظِرْ فِي خَارِجِ مَوْقِفِ الْحَافِلَةِ!

(۴) يَا مُعَلِّمُ! عَلِّمِ التَّلَامِيذَ كَسَبِ الْفَضَائِلِ فِي الْمَدْرَسَةِ!

۵۹- عَيْنَ فِعْلًا مَزِيدًا ثَلَاثِيًّا مَصْدَرُهُ عَلَى وَزْنِ «انْفِعَالٍ»:

(۱) اِنْتَشَرَ اسْمُ أَحَدِ الْفَائِزِينَ فِي الْمُسَابَقَةِ فِي الصَّحِيفَةِ!

(۲) اِنكسَرَ زُجَاجٌ نَافِذَةٌ الصَّفِّ بِسَبَبِ الرِّيحِ الْقَوِيَّةِ!

(۳) وَالِدَتِي اِنْتَظَرَ كَثِيرًا أَمَامَ الْمَدْرَسَةِ!

(۴) النَّاسُ نِيَامٌ؛ فَإِذَا مَاتُوا اِنْتَبَهُوا!

۶۰- عَيْنَ الْخَطَأِ عَنِ الْعَدَدِ وَ الْمَعْدُودِ:

(۱) فِي الْحِصَّةِ الثَّلَاثَةِ جَاءَتْ إِحْدَى عَشْرَةَ طَالِبَةً إِلَى الصَّفِّ!

(۲) قَرَأْتُ تِسْعَةَ كُتُبٍ فِي مَجَالِ الْمَتَاحِفِ وَ الْحَدَائِقِ الْعَامَّةِ!

(۳) يَسْتَمِعُ اِثْنَانِ وَ عِشْرُونَ تَلْمِيذًا كَلَامَ الْمَعَلِّمِ بِدَقَّةٍ!

(۴) كَانَ اِثْنَانِ قَمْرَانِ حَوْلَ كَوْكَبِ الْمَرِيخِ!

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

کل مباحث نیم سال اول

درس ۱ تا پایان درس ۸

صفحه‌های ۲ تا ۷۹

تاریخ (۱)

۶۱- در متن تاریخی زیر کدامیک از ویژگی‌های تاریخ‌نگاری نوین قابل مشاهده است؟

«از آنجا که اقتصاد بین‌النهرین نیازمند منابع طبیعی و معدنی فلات ایران بود، فرمانروایان سومری و آکدی، پیاپی به سرزمین ایلامی‌ها لشکرکشی می‌کردند. این تاخت و تازها، سرانجام سبب شد که حاکمان کوچک و مستقل ایلامی در حدود ۲۶۰۰ ق. م. با یکدیگر متحد شوند و پادشاهی ایلام را تأسیس کنند.»

(۱) مورخان درباری به اسناد و مدارک دولتی دسترسی داشتند و می‌توانستند از آن‌ها برای ثبت و نگارش رویدادها استفاده کنند.

(۲) علم تاریخ فقط رویدادهای گذشته را ثبت و نقل نمی‌کند؛ بلکه زمینه‌ها، علل، نتایج و آثار گوناگون حوادث تاریخی را نیز بررسی و تجزیه و تحلیل می‌کند.

(۳) علم تاریخ صرفاً به شرح زندگانی و اقدامات فرمانروایان و امور سیاسی و نظامی محدود نمی‌شود، بلکه همه ابعاد فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و هنری جوامع گذشته را در برمی‌گیرد.

(۴) در تاریخ‌نگاری نوین از یافته‌های علوم و فنون مختلف مانند باستان‌شناسی، جامعه‌شناسی، فلسفه، جغرافیا، اقتصاد، زبان‌شناسی و گاه‌شماری استفاده می‌شود.

۶۲- چند مورد از عبارات زیر درباره مراحل کار باستان‌شناسان نادرست آمده است؟

نهایی

(الف) باستان‌شناسان اگر به شیئی برخورد کنند، نخست آن را از خاک بیرون می‌آورند و سپس از آن عکس‌برداری و مشخصاتش را ثبت می‌کنند.

(ب) بررسی آثار باستانی به لحاظ قدمت، مواد و مصالح به کار رفته در آن‌ها، در مرحله دوم کار باستان‌شناسان است.

(ج) کشف آثاری مانند مردان نمکی زنجان و تمدن عظیم جیرفت در استان کرمان را می‌توان در مرحله اول کار باستان‌شناسی به‌شمار آورد.

(د) باستان‌شناسان با مقایسه آثار و بناهای باستانی در زمان‌های مختلف، روابط جوامع گذشته و تأثیرات فرهنگی و اقتصادی آن‌ها بر یکدیگر را توضیح می‌دهند.

(۴) چهار

(۳) سه

(۲) دو

(۱) یک

۶۳- کدامیک از عبارات‌های زیر در اعتقادات سومریان و مصریان مشترک است؟

(الف) پرستش خدایان متعدد

(ب) اختصاص هر شهر به خدایی خاص

(ج) قدرت و نفوذ بالای کاهنان در فرهنگ و زندگی مردم

(د) دیدگاه آنان نسبت به زندگی پس از مرگ

(۴) «ج»، «د»

(۳) «ب»، «ج»

(۲) «الف»، «ج»

(۱) «الف»، «ب»

۶۴- کدام عبارت مطابق اطلاعات تاریخی درباره سلسله هان، درست نیست؟

نهایی

(۱) این سلسله با گسترش قلمرو خود از سمت جنوب و غرب، با کشورها و تمدن‌های دیگر از جمله ایران، ارتباط سیاسی، اقتصادی و فرهنگی برقرار کرد.

(۲) در این دوران اندیشه و آیین کنفوسیوس رواج یافت و تعلیم داده شد.

(۳) این سلسله، به منظور تسلط بیشتر حکومت مرکزی بر سرزمین چین، تشکیلات اداری و مالیاتی را نوسازی کرد.

(۴) در دوران فرمانروایی این سلسله تغییر و پیشرفت‌هایی در کشاورزی، صنعت، علم و فرهنگ رخ داد.

۶۵- در کدام گزینه به ترتیب نخست به علت و سپس پیامد جنگ‌های پلوپونزی اشاره شده است؟

(۱) رقابت و درگیری میان دولت شهرهای آتن و اسپارت - پیروزی دولت شهر آتن بر اسپارت

(۲) رقابت و درگیری میان دولت شهرهای آتن و اسپارت - ظهور قدرت جدید در مرزهای شمالی یونان

(۳) لشکرکشی‌ها و فتوحات اسکندر - تسلط فیلیپ دوم بر یونان

(۴) لشکرکشی‌ها و فتوحات اسکندر - درگیری با حکومت هخامنشی در جریان این جنگ‌ها

۶۶- کدام گزینه درباره تقدّم و تأخّر زمانی رویدادهای دوران امپراتوری روم صحیح است؟

الف) امپراتور کنستانتین دین مسیح را با ادیان دیگر برابر اعلام کرد.

ب) امپراتور کنستانتین شهر بیزانتیوم را به پایتختی برگزید.

ج) روم غربی در اثر هجوم اقوام بیابانگرد نابود شد.

د) مسیحیت دین رسمی امپراتوری روم اعلام شد.

۱) «الف» پس از «ب» و قبل از «د» رخ داد.

۲) «الف» قبل از «ب» و پس از «ج» رخ داد.

۳) «د» بعد از «الف» و قبل از «ج» رخ داد.

۴) «ج» قبل از «ب» و بعد از «الف» روی داد.

۶۷- کدام موارد درباره عوامل تحول شناخت تاریخی نسبت به تاریخ ایران باستان در دو قرن اخیر صحیح آمده است؟

الف) کاوش‌های باستان‌شناسی

ب) بهره‌گیری از محتوای افسانه‌ها

ج) خوانده شدن خط‌های باستانی

د) ترجمه خدای‌نامه‌های متعلق به دوران ساسانی

۱) «الف»، «ب»   ۲) «ج»، «د»   ۳) «الف»، «ج»   ۴) «ب»، «د»

۶۸- کدام گزینه از دستاوردهای کاوش‌های باستان‌شناسی در دویست سال اخیر محسوب می‌شود؟

۱) به‌دست آمدن اطلاعات ارزشمندی درباره وضعیت ایران باستان در همه ابعاد اجتماعی، اقتصادی و سیاسی از نتایج آن است.

۲) آگاهی از این‌که آریایی‌ها سال‌ها پیش از مهاجرت به فلات ایران به کشاورزی روی آورده بودند.

۳) مورخان تقسیم‌بندی جدیدی از تاریخ ایران در دوره پیش از تاریخ ارائه دادند.

۴) این تحقیقات نشان داد که ایرانیان پیش از ورود آریایی‌ها تمدن نسبتاً پیشرفته‌ای بنا نهاده بودند.

۶۹- کدام گزینه عبارت درستی را درباره نخستین سکونتگاه‌ها در ایران بیان می‌کند؟

۱) گروه‌هایی از جمعیت‌های انسانی از آفریقا، آسیای مرکزی، قفقاز و شبه‌قاره هند در دوران نوسنگی به سوی ایران مهاجرت کرده‌اند.

۲) نواحی جلگه‌ای و کوهستانی ایران جولانگاه انسان‌هایی بوده که در پی شکار جانوران و گردآوری گیاهان خوراکی بوده‌اند.

۳) سابقه حضور انسان در فلات ایران به‌طور دقیق روشن است و پژوهشگران جمعیت‌های انسانی را در این رابطه بررسی کرده‌اند.

۴) کهن‌ترین نشانه و آثاری که از حضور انسان در ایران تاکنون کشف شده، مربوط به بستر کشف‌رود در نزدیکی مشهد در خراسان رضوی است.

۷۰- کدام گزینه عبارت نادرستی را درباره تمدن ایلام بیان می‌کند؟

۱) در قلمرو ایلام، شهرنشینی رونق داشت.

۲) ایلامیان، الهه‌های مادر را به عنوان مادر خدایان می‌پرستیدند.

۳) حکومت ایلام، سرانجام پس از قرن‌ها سلطنت، بر اثر یورش ویرانگر آکدیان در قرن ۷ ق.م. دچار انحطاط و فروپاشی شد.

۴) معبد چغازنبیل در نزدیکی شهر شوش، شاهکار معماری ایلامیان به‌شمار می‌رود.

جغرافیای ایران

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

کل مباحث نیم سال اول
درس ۱ تا پایان درس ۵
صفحه‌های ۲ تا ۴۶

۷۱- یک جغرافی‌دان قصد دارد با دید ترکیبی (کل‌نگری) توسعه یک شهر را بررسی کند. او در مطالعات خود مشاهده می‌کند که این شهر علی‌رغم کمبود منابع آب، همچنان در حال گسترش است. در این شرایط، کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) مطالعه رابطه بین تراکم جمعیت و توان اکولوژیکی منطقه، زیرا افزایش جمعیت بدون توجه به ظرفیت‌های محیطی، منجر به بحران‌های زیست‌محیطی می‌شود.
- ۲) بررسی نقش مهاجرت و توزیع فضایی جمعیت، زیرا الگوی مهاجرت در بلندمدت می‌تواند بدون تأثیرپذیری از منابع طبیعی، شهر را گسترش دهد.
- ۳) تحلیل ساختار اقتصادی شهر و وابستگی آن به منابع آب اما بدون در نظر گرفتن تأثیر سیاست‌های کلان، زیرا سیاست‌های دولتی در مقایسه با عوامل جغرافیایی نقش کمتری در رشد شهر دارند.
- ۴) ارزیابی تغییرات مکانی و زمانی منابع آب و مقایسه آن با نرخ توسعه شهری، زیرا بدون توجه به پویایی منابع، توسعه شهری غیرممکن است.

۷۲- هر کدام از پرسش‌های زیر به کدام یک از سؤالات اساسی جغرافیا اشاره دارد؟

- چه اتفاقی رخ داده است؟

- زمینه‌های به‌وجودآورنده این پدیده چیست؟

- علت وقوع این پدیده چیست؟

۱) چه چیزی؟ - چرا؟ - چگونه؟ - چطور؟ - چرا؟

۲) چه چیزی؟ - چرا؟ - چگونه؟ - چطور؟

۳) چگونه؟ - چرا؟ - چطور؟

۴) چگونه؟ - چرا؟ - چطور؟

۷۳- یک گروه پژوهشی قصد دارد بررسی کند که «آیا افزایش ساخت‌وسازها در یک شهر در کیفیت هوای آن تأثیرگذار است یا خیر؟» در این تحقیق پژوهشگران ابتدا فرضیه‌ای تدوین می‌کنند که «ساخت‌وسازها تأثیر مستقیم بر کاهش کیفیت هوا دارند.» سپس مراحل دیگر پژوهش را انجام می‌دهند.

براساس این اطلاعات کدام یک از اقدامات زیر در مرحله چهارم این پژوهش قرار می‌گیرد؟

۱) مشاهده و ثبت فعالیت‌های ساخت‌وساز در مناطق مختلف شهر

۲) مقایسه داده‌های مربوط به کیفیت هوای شهر در سال‌های مختلف

۳) طراحی سؤالاتی مانند «آیا منابع دیگر نیز بر کاهش کیفیت هوا تأثیر دارند؟»

۴) ارائه پیشنهاداتی برای کاهش اثرات ساخت‌وسازها بر کیفیت هوا

۷۴- کدام عبارت، موقعیت مطلق «کشور ایران» را به درستی بیان می‌کند؟

۱) از کشورهای جنوب غربی آسیا و در منطقه خاورمیانه قرار دارد.

۲) در نیمکره شرقی و در نیمه جنوبی منطقه معتدله شمالی قرار دارد.

۳) به سبب دسترسی به دریای عمان با آب‌های اقیانوسی در ارتباط است.

۴) در نوار بیابانی نیمکره شمالی و در مجاورت مدار رأس‌السرطان قرار دارد.

۷۵- به کدام دلیل دریای عمان از نظر اقتصادی و نظامی اهمیت بسیاری برای ایران دارد؟

۱) دسترسی به بازار مصرف کشورهای آسیای میانه

۲) تأمین منابع نفت و گاز و ۹۰٪ خاویار جهان

۳) مجاورت با آب‌های آزاد و وجود سواحل با قابلیت‌های دفاعی مناسب

۴) قرار گرفتن در مرکز و قلب ناحیه جغرافیایی و سیاسی جهان اسلام

۷۶- با توجه به مناطق کوهستانی ایران کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) از رشته‌کوه‌های مهم کوه‌های شمال خراسان می‌توان به هزار مسجد، تخت سلیمان و در اطراف نیشابور بینالود را نام برد.
- (۲) فرسایش علت ایجاد رشته‌کوه‌های زاگرس و کوه‌زایی مواد رسوبی علت تشکیل بخش عمده کوه‌های البرز است.
- (۳) در میان عوامل تغییردهنده زاگرس، برهم خوردن تعادل جریان رودها و وقوع توفان‌های گرد و غبار از عواملی هستند که هم طبیعت و هم انسان در ایجادشان مؤثر است.
- (۴) ناهمواری‌های منطقه کوهستانی مرکزی، شامل چین‌خوردگی‌هایی که به آن‌ها کوه‌های منفرد مرکزی و بخشی توده‌های نفوذی آذرین که به آن‌ها کوه‌های مرکزی گفته می‌شود، هستند.

۷۷- در کدام گزینه صحیح یا غلط بودن عبارات زیر به درستی آمده است؟

- چین‌خوردگی‌های دیواره‌مانند با دره‌های موازی از چشم‌اندازهای منطقه کوهستانی شمال خراسان است.
  - جهت قرارگیری رشته‌کوه تالش شمالی- جنوبی است و منطقه آذربایجان را از کناره‌های دریای خزر جدا کرده است.
  - فعالیت‌های آتشفشانی در دوره کوتاه‌تر سبب شکل‌گیری قله دماوند در رشته‌کوه البرز شده است.
  - علت به‌وجود آمدن گنبد‌های نمکی در منطقه کوهستانی زاگرس، خشکسالی و فعالیت‌های انسان است.
- (۱) ص، غ، ص، غ (۲) غ، ص، ص، غ (۳) ص، غ، ص، ص (۴) غ، ص، غ، ص

۷۸- کدام دسته از شهرهای زیر متعلق به یک ناحیه آب و هوایی مشترک هستند؟

- (۱) اهواز - بوشهر
- (۲) بندرعباس - زاهدان
- (۳) اصفهان - شیراز
- (۴) شهرکرد - تبریز

۷۹- پاسخ پرسش‌های زیر به‌ترتیب کدام است؟

- (الف) کدام‌یک از انواع توده‌های هوا در دوره سرد سال وارد کشور می‌شوند؟
- (ب) اثر آب و هوایی کدام توده هوا بارش نیست؟
- (ج) منشأ کدام توده هوا اقیانوس هند است؟

- (۱) توده هوای سودانی - توده هوای سبیری - توده هوای مرطوب موسمی
- (۲) توده هوای موسمی - توده هوای سبیری - توده هوای سودانی
- (۳) توده هوای موسمی - توده هوای گرم و خشک - توده هوای سودانی
- (۴) توده هوای سودانی - توده هوای گرم و خشک - توده هوای مرطوب موسمی

۸۰- با توجه به عوامل مؤثر بر آب و هوای ایران، کدام‌یک از گزینه‌های زیر به درستی ارتباط میان موقعیت جغرافیایی ایران، تأثیر توده‌های هوایی و پدیده‌های جوی مختلف را توضیح می‌دهد؟

- (۱) در نواحی جنوبی ایران که در مجاورت مدار رأس‌السرطان و کمربند پرفشار جنب‌حاره‌ای قرار دارند، تابش مستقیم خورشید باعث افزایش شدید دما می‌شود؛ اما حضور رطوبت خلیج فارس و دریای عمان باعث تعدیل دما و ایجاد آب و هوای معتدل و بارش در این نواحی می‌شود.
- (۲) در مناطق شمالی ایران، ویژگی‌های جغرافیایی و فاصله از دریاهای بزرگ باعث افزایش بارش‌ها می‌شود و این بارش‌ها به دلیل ارتفاعات و جهت‌گیری کوه‌ها در دامنه‌های شمالی و غربی البرز و زاگرس، شدت بیشتری پیدا می‌کنند.
- (۳) تغییرات شدید دما و بارش در ایران ناشی از تأثیرات مستقیم توده‌های هوای مرطوب غربی و سودانی است که در تمام فصول به طور یکنواخت بر کشور تأثیر می‌گذارند و باعث یکنواختی در الگوی بارش‌ها و دما در سطح کشور می‌شوند.
- (۴) در مناطق داخلی ایران، به دلیل فاصله زیاد از دریاها و منابع رطوبتی، تابش خورشید در تابستان موجب افزایش شدید دما و خشکی هوا می‌شود؛ در حالی که در نواحی شمالی و غربی کشور بارش‌ها به دلیل تقارن فشارهای جوی و کوه‌های مرتفع، بیشتر از دیگر نواحی کشور است.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

منطق

کل مباحث نیم سال اول

درس ۱ تا پایان درس ۶

صفحه‌های ۱ تا ۶۱

۸۱- «مینا برای خواهر کوچکش، سیما، داستان زال داستان از شاهنامه را می‌خواند. اکنون آن‌ها کم و بیش می‌دانند که سیمرغ چیست و می‌توانند چند جمله درباره سیمرغ بیان کنند و اوصافی را به آن نسبت بدهند.» کدام گزینه با

توجه به این داستانک صحیح نمی‌باشد؟

(۱) اینکه می‌دانند سیمرغ چیست یعنی آن‌ها تصویری از سیمرغ دارند.

(۲) نسبت‌دادن اوصافی به سیمرغ و بیان جملاتی درباره آن در حالی که از آن خبری بدهند، تصدیق آوردن خواهد بود.

(۳) مینا با خواندن کتاب شاهنامه، شخصیت سیمرغ را برای سیما تعریف کرد.

(۴) مینا از طریق استدلال کردن، تصور سیمرغ را در ذهن خواهرش معلوم کرد.

۸۲- با فرض اینکه همه عبارات زیر در شرایطی به کار رفته‌اند که ممکن است منجر به مغالطه شوند، در کدام گزینه مغالطه موجود با سایر گزینه‌ها تفاوت دارد؟

(۱) محسن با عجله آمد و از ما چند تا عکس گرفت و رفت.

(۲) دکتر احسانی گفت: «با همراه مریض تماس بگیر.»

(۳) حسن به دوستش گفت که در مصاحبه قبول شده است.

(۴) آقای صبوری همیشه بسیار اهل داد بوده است.

۸۳- در کدام گزینه رابطه میان مصادیق مفاهیم «اسب و شیهه‌کشنده»، «این رز هلندی و اروپایی»، «کتاب ریاضی اول ابتدایی و کاغذ»، «موسیقی

کلاسیک و ایرانی» به‌درستی بیان شده است؟

(۱) تساوی - رابطه‌ای وجود ندارد. - تباین - عموم و خصوص من‌وجه

(۲) عموم و خصوص مطلق - تباین - عموم و خصوص مطلق - تساوی

(۳) عموم و خصوص من‌وجه - رابطه‌ای وجود ندارد. - تساوی - تباین

(۴) تباین - عموم و خصوص مطلق - رابطه‌ای وجود ندارد. - عموم و خصوص من‌وجه

۸۴- کدام تعریف در عین جامع‌بودن، فاقد شرط مانع‌بودن است؟

نهایی

(۱) انسان: حیوان شهرنشین (۲) مثلث: سه‌ضلعی متساوی‌الاضلاع

(۳) پرنده: حیوانی که پرواز می‌کند. (۴) دایره: منحنی بسته

۸۵- هر یک از تصورات مجهول زیر به‌ترتیب، با چه نوع تعریفی معلوم شده‌اند؟

نهایی

- حجت: دلیل، برهان

- کیوی: نوعی میوه زمستانی

- فلسفه: علمی متکی به روش استدلال عقلی

(۱) مفهومی - مصداقی - مفهومی (۲) مفهومی - مفهومی - مفهومی

(۳) لغوی - مصداقی - مصداقی (۴) لغوی - مفهومی - مفهومی

۸۶- مربی محمد در یک مسابقه استانی هنگامی که محمد را، که تنها عضو بازنده تیمش بود دید، به او گفت: «تو نباید ناامید و دلسرد بشوی. من شاگردان زیادی در این سال‌ها داشته‌ام و همه آن‌ها قهرمان شده‌اند و همه‌شان فیزیک بدنی و استعدادی شبیه به تو داشتند و تو نیز چون چیزی کمتر از آن‌ها نداری، پس تو هم دارای استعداد قهرمان شدن هستی.» استدلال مربی محمد ... است.

- (۱) استقرای تمثیلی و قیاسی
 (۲) استدلال تعمیمی و قیاسی
 (۳) استقرای تعمیمی و تمثیلی
 (۴) استنتاج بهترین تبیین و استقرای تمثیلی

۸۷- کدام استدلال تمثیلی است؟

- (۱) قبلاً هم که کیک می‌خریدم، مادرم حواسش را جمع نمی‌کرد و دستش به گوشه کیک می‌خورد. حتماً این بار هم این‌طور شده است.
 (۲) دیروز از جلوی مدرسه‌ای عبور می‌کردم، درهایش بسته بود، جمعه یا روز تعطیل هم نبود، هوا هم آلوده نبوده، پس حتماً برای تعمیرات تعطیل کرده‌اند.
 (۳) زندگی، آب داخل لیوان ترک‌خورده است. اگر بخوری تمام می‌شود و اگر نخوری حرام می‌شود؛ پس باید از زندگی لذت برد زیرا در هر صورت تمام می‌شود.
 (۴) جهانگردی وارد شهر غریبی شد و برای خرید به دو مغازه مراجعه کرد که هر دو گران فروش بودند. وی نتیجه گرفت که همه مغازه‌داران آن شهر گران فروش هستند.

۸۸- در کدام گزینه ترتیب قضایای بیان‌شده به صورت «حمله موجبه، شرطیه و حمله سالبه» می‌باشد؟

(الف) مرغ آمین دردآلودی است که آواره بمانده

(ب) آینه ساز گردش پرگار

(ج) چون نه‌ای در هوای بدکاری / گنج داری ز گنج هوشیاری

(د) گر چنین بنگری به قصه خویش / ننگری بعد از این به جثه خویش

(ه) یک نفر در آب دارد می‌سپارد جان

(و) هیچ وقت آن دم شیرین نخواهد شد فراموش

- (۱) «الف»، «ب»، «ج» (۲) «ه»، «و»، «د» (۳) «ه»، «ج»، «و» (۴) «ب»، «د»، «الف»

۸۹- کدام گزینه یک قضیه شخصی می‌باشد؟

نهایی

- (۱) توانا بود هر که دانا بود
 (۲) کار پاکان را قیاس از خود مگیر
 (۳) جمله را مجنون بخوانم وقت عصر عاشقی
 (۴) در ناامیدی بسی امید است

۹۰- کدام عبارت سورپذیر است؟

- (۱) لشکر پراکنده شد.
 (۲) همه حواریون دوازده‌تن بودند.
 (۳) علی امروز بعدازظهر به من زنگ بز.
 (۴) تیم فوتسال مدرسه ما شجاع هستند.

۹۱- کدام مورد به ترتیب مربوط به ویژگی‌های هر یک از کسب‌وکارهای زیر است؟

الف) کسب‌وکار شخصی   ب) شرکت سهامی

ج) شرکت تعاونی   د) مؤسسات غیرانتفاعی

۱) الف) مسئولیت محدود در مقابل بدهی‌ها و دعاوی ب) تخصص‌گرایی بیشتر ج) هر عضو دارای یک رأی د) مأموریت‌های سودآور انسانی

۲) الف) هزینه‌های راه‌اندازی بالا ب) منافع مالیاتی ج) توزیع سود به نسبت برابر بین اعضا د) شامل مشاغل خویش‌فرمایی

۳) الف) دارای مقیاس کوچک ب) مشکل تأمین مالی ج) تأمین نیازمندی‌های اعضا د) قوانین پیچیده‌تر و گزارش‌دهی بیشتر

۴) الف) آزادی عمل و سهولت در تصمیم‌گیری ب) پیچیدگی‌ها در رابطه مدیریت و مالکیت ج) بهبود وضعیت اقتصادی اعضا د) اهداف غیرتجاری

۹۲- برای تصمیم‌گیری درست در مورد کسب‌وکار، به ترتیب رعایت کدام اصول و قوانین ضروری است؟

۱) شناسایی منابع - محاسبه هزینه فرصت - آگاهی از کمیابی منابع

۲) محاسبه هزینه فرصت - ترسیم قید بودجه - محاسبه هزینه هدررفته

۳) محاسبه هزینه فرصت - محاسبه هزینه هدررفته - مقایسه هزینه‌ها و منافع

۴) آگاهی از کمیابی منابع - ترسیم قید بودجه - مقایسه هزینه‌ها و منافع

۹۳- براساس اطلاعات ارائه‌شده، به ترتیب پاسخ صحیح پرسش‌های زیر کدام است؟

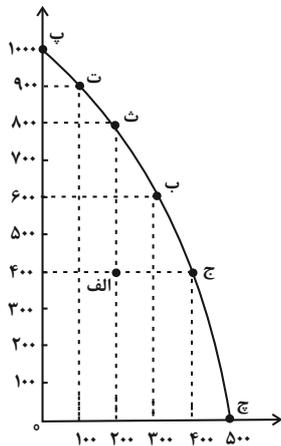
- منحنی روبه‌رو، مرز امکانات تولید یک کشور فرضی است که فقط دو کالای A و B را تولید می‌کند.

- نمودار عمودی بیانگر مقدار تولید کالای A است و نمودار افقی تولید کالای B را نشان می‌دهد.

الف: در کدام نقطه، تنها می‌توان یک محصول تولید کرد، به طوری که تولیدمان «کارا» بماند؟

ب: هزینه فرصت تولید در نقطه «ج»، به جای تولید در نقطه «ت» کدام است؟

ج: در صورت افزایش تعداد کارگران خط تولید، منحنی مرز امکانات تولید چه تغییری خواهد کرد؟

۱) نقطه «پ» - ۵۰۰ واحد کالای A که از تولید آن صرف‌نظر شده است. - منحنی به سمت راست و بالا منتقل می‌شود.

۲) نقطه «ج» - ۳۰۰ واحد کالای B که از تولید آن صرف‌نظر شده است. - در طول منحنی به سمت راست و پایین حرکت خواهیم کرد.

۳) نقطه «الف» - ۵۰۰ واحد کالای B که از تولید آن صرف‌نظر شده است. - منحنی به سمت چپ و پایین منتقل می‌شود.

۴) نقطه «ت» - ۳۰۰ واحد کالای A که از تولید آن صرف‌نظر شده است. - در طول منحنی به سمت چپ و پایین حرکت خواهیم کرد.

۹۴- به ترتیب هر یک از موارد زیر به کدام نوع کالا اشاره می‌کند؟

نهایی

- با افزایش درآمد، تقاضا برای آن کاهش می‌یابد.

- افزایش قیمت این کالا، باعث کاهش تقاضای کالای دیگر می‌شود.

- بدون تغییر قیمت کالا و درآمد، تقاضایش زیاد می‌شود.

(۲) کالای پست - کالای مکمل - کالای مُد

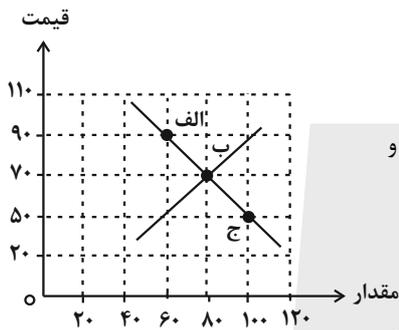
(۱) کالای مکمل - کالای جانشین - کالای پست

(۴) کالای پست - کالای جانشین - کالای مرغوب

(۳) کالای مُد - کالای مکمل - کالای معمولی

۹۵- کدام گزینه در رابطه با نقاط مشخص شده در نمودار و عبارات خواسته شده درست است؟

«نمودار زیر مربوط به عرضه و تقاضای پارچه‌هایی است که آقای احمدی برای کارگاه‌های خیاطی تولید می‌کند، اگر آقای احمدی قیمت پارچه را ۵۰ هزار تومان تعیین کند، کدام گزینه در رابطه با نقاط مشخص شده در نمودار درست است؟»

(۱) الف: بیانگر ۲۰ واحد کمبود عرضه نسبت به مقدار تعادلی است. ب: در این نقطه هیچ مازاد و

کمبودی نداریم. ج: بیانگر میزان درخواست پارچه در این سطح قیمت است.

(۲) الف: این نقطه روی نمودار تقاضا قرار دارد. ب: برای دستیابی به این نقطه، آقای احمدی باید قیمت

خود را کاهش دهد. ج: آقای احمدی با افزایش میزان تولید خود می‌تواند به این نقطه دست یابد.

(۳) الف: بیانگر ۲۰ واحد کمبود تقاضا نسبت به مقدار تعادلی است. ب: نشان‌دهنده برابری میزان عرضه و تقاضا است. ج: ۴۰ واحد مازاد تقاضا در

بازار وجود دارد.

(۴) الف: در این نقطه رابطه قیمت و مقدار معکوس است. ب: بیانگر بیشترین درآمد آقای احمدی است. ج: در این نقطه آقای احمدی نمی‌تواند تمام

پارچه تولیدی خود را به فروش برساند.

محل انجام محاسبات

۹۶- هر یک از موارد زیر به ترتیب به کدام نوع مالیات اشاره دارد؟

نهایی

- براساس وزن و حجم کالا، تعیین و دریافت می‌شود.

- مبنای آن ثروت مؤدی است.

- از تفاوت بین ارزش کالای عرضه‌شده با ارزش کالای خریداری‌شده به دست می‌آید.

(۱) عوارض گمرکی - مالیات بر درآمد املاک - مالیات بر مصرف

(۲) مالیات بر مصرف - مالیات بر درآمد حقوق - عوارض گمرکی

(۳) عوارض گمرکی - مالیات بر دارایی - مالیات بر ارزش افزوده

(۴) مالیات بر ارزش افزوده - مالیات بر ارث - عوارض خدماتی

۹۷- در یک جامعه فرضی، چنانچه کشاورزان هر کیلوگرم پنبه تولیدی خود را به ارزش ۷,۰۰۰ ریال به کارگاه‌های ریسندگی بفروشند و کارگاه‌های

ریسندگی این مقدار پنبه را به مقداری نخ تبدیل کرده و به ارزش ۱۰,۰۰۰ ریال به کارگاه‌های پارچه‌بافی بفروشند و در کارگاه‌های پارچه‌بافی نخ به

پارچه تبدیل شده و به مبلغ ۱۳,۰۰۰ ریال به کارگاه‌های تولید پوشاک فروخته شود و در این کارگاه‌ها پارچه به پوشاک تبدیل شود و به مبلغ

۲۵,۰۰۰ ریال به دست مصرف‌کنندگان برسد. (نرخ $VAT = 5\%$ درصد)، پاسخ صحیح پرسش‌های زیر کدام است؟

الف) مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله اول و چهارم کدام است؟

ب) قیمت فروش نخ با مالیات بر ارزش افزوده چه قدر است؟

(۲) الف) ۳۵۰ - ۱۲۵۰۰ ب) ۱۰۰۰۰

(۱) الف) ۱۵۰ - ۱۲۵۰ ب) ۵۰۰

(۴) الف) ۱۵۰ - ۱۲۵۰۰ ب) ۱۳۰۰۰

(۳) الف) ۳۵۰ - ۱۲۵۰ ب) ۱۰۵۰۰

۹۸- کدام گزینه بیان مناسبی در رابطه با پیمان‌های تجاری است؟

(۱) به دلیل منافع قابل توجهی که تجارت بین‌الملل برای کشورها دارد؛ دولت‌های گوناگون با روند تجارت بین‌الملل به‌طور یکسان برخورد کرده‌اند.

(۲) نتیجه کنفرانس برتن وودز، تشکیل صندوق بین‌المللی پول بود.

(۳) آمریکا، کانادا و مکزیک، پیمان تجارت آزاد مشهور به پیمان گات را امضا کردند.

(۴) در دوره بین دو جنگ جهانی، کارگران و تولیدکنندگان، کنگره آمریکا را متقاعد کردند که تعرفه‌های گمرکی را تا ۵۲ درصد کاهش دهد.

محل انجام محاسبات

۹۹- با توجه به جدول زیر و با فرض اینکه هر سه کشور از نظر نیروی کار، سرمایه و دانش فنی یکسان هستند، کدام گزینه به ترتیب دربردارنده پاسخ

صحیح پرسش‌های زیر است؟

نام کشور	کالای A	کالای B
فیلیپین	۳۵ تن	۵۶ تن
اندونزی	۵۰ تن	۶۱ تن
مالزی	۷۵ تن	۴۵ تن

الف) کدام کشور در تولید کالای A مزیت مطلق دارد؟

ب) کدام مورد در خصوص روابط کشور فیلیپین صحیح است؟

ج) کشور اندونزی، باید منابع خود را به تولید کدام کالا اختصاص دهد؟

- ۱) مالزی - این کشور در تولید کالای B دارای مزیت نسبی است پس بهتر است این کالا را تولید و کالای A را از مالزی وارد کند. - کالای B
- ۲) اندونزی - این کشور در تولید کالای A دارای مزیت نسبی است پس بهتر است این کالا را تولید و کالای B را از مالزی وارد کند. - کالای A
- ۳) اندونزی - این کشور در تولید کالای A دارای مزیت نسبی است پس بهتر است این کالا را تولید و کالای B را از اندونزی وارد کند. - کالای B
- ۴) مالزی - این کشور در تولید کالای B دارای مزیت نسبی است پس بهتر است این کالا را تولید و کالای A را از اندونزی وارد کند. - کالای A

۱۰۰- کدام گزینه یک کشور را از وضعیت استقلال و استحکام اقتصادی دور می‌کند؟

نهایی

۱) بازارهای فروش کالاهای صادراتی خود را گوناگون کند.

۲) از وضعیت تک‌محصولی فاصله بگیرد.

۳) به علم و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان توجه بیشتری داشته باشد.

۴) با توجه به موقعیت رقبا و اعتماد به آنها امکان تأمین نیازهای مهم و اساسی را از خارج کشور فراهم کند.

محل انجام محاسبات

کنکور ۱۴۰۳

www.kanoon.ir

رتبه‌های زیر ۱۰ کشوری (تجربی، انسانی و ریاضی)

۲۹ نفر از ۳٪ نفر برتر کشور

هر کدام چندسال و چند آزمون کانونی بودند؟

تجربی

کشور ۱۰	کشور ۹	کشور ۸	کشور ۷	کشور ۶	کشور ۵	کشور ۴	کشور ۳	کشور ۲	کشور ۱
محمد مهدي بنی (همدان) ۵ سال (۱۰۰ آزمون)	محمد امين دولت آبادی (سبزوار) ۶ سال (۱۴۰ آزمون)	علی نجفی (تبریز) ۵ سال (۱۹۳ آزمون)	علی خلیلی (ساری) ۴ سال (۱۲۱ آزمون)	آرنا قلعچای (رشت) ۵ سال (۱۰۶ آزمون)	احسان نعیمی خواه (نیشابور) ۲ سال (۵۳ آزمون)	امیر محمد رستی (رومیه) ۴ سال (۱۶۳ آزمون)	سجاد لطفی (مشهد) ۳ سال (۳۰ آزمون)	بهرام راسخ (تهران) ۳ سال (۶۴ آزمون)	سبا معصومیا (بندرعباس) ۴ سال (۱۸۰ آزمون)

انسانی

کشور ۱۰	کشور ۹	کشور ۸	کشور ۷	کشور ۶	کشور ۵	کشور ۴	کشور ۳	کشور ۲	کشور ۱
نسترن گل آقایی (اصفهان) ۱ سال (۱۴ آزمون)	سید حسام‌الدین هاشمی (تهران) ۴ آزمون برنامه‌ای	محمد مهدی اسلامی (یزد) ۱ سال (۲۴ آزمون)	جواد جلیلیان (کرمانشاه) ۳ سال (۱۶۰ آزمون)	مهدی فروتن (تهران) ۲ سال (۲۷ آزمون)	فاطمه فاطمی مفرد (تهران) ۱ سال (۳۴ آزمون)	سیدعارف خیبری (بیرجند) ۳ سال (۱۱۴ آزمون)	مهرزاد مشایخی (تهران) ۵ سال (۸۶ آزمون)	سایر اسفهبندی (مشهد) ۱ سال (۲۴ آزمون)	امیر کبر قنادیزدی (تهران) ۲ سال (۲۰ آزمون)

ریاضی

کشور ۱۰	کشور ۹	کشور ۸	کشور ۷	کشور ۵	کشور ۴	کشور ۳	کشور ۲	کشور ۱
محمد سجاد حسینی (تهران) ۷ آزمون برنامه‌ای	اشکان میرزائی (مشهد) ۱ سال (۲۱ آزمون)	رضا گل چهار تبریز (۸۰ آزمون)	علی فتاحی (قزوین) ۳ سال (۴۲ آزمون)	مهدی ابوطالبی (یزد) ۱ سال (۴۳ آزمون)	فرزاد حلاج مقدم (فردوس) ۱ سال (۳۲ آزمون)	احسان رضوی (تهران) ۳ سال (۲۲ آزمون)	امیر محمد محقق (تهران) ۲ سال (۱۳ آزمون)	امیر حسین سلیمانی (تبریز) ۵ سال (۱۲۸ آزمون)

دانش آموز عزیز، سؤالات عمومی از شماره ۱۰۱ شروع می شود،
دقت نمایید تا گزینه ها را به درستی وارد پاسخبرگ کنید.

دَفتر چَه سؤال (؟)

عمومی دهم

(رشته انسانی)

۷ فروردین ماه ۱۴۰۴

تعداد سؤالات و زمان پاسخگویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی (۱)	۲۰	۱۰۱-۱۲۰	۲۰
دین و زندگی (۱)	۱۰	۱۲۱-۱۳۰	۱۰
زبان انگلیسی (۱)	۱۰	۱۳۱-۱۴۰	۱۰
جمع دروس عمومی	۴۰	—	۴۰

مراجعه

محمدحسین اسلامی - حسن افتاده - مریم پیروی - حسین پرهیزگار - محسن فدایی - افشین کیانی - الهام محمدی - مرتضی منشاری - محمد نورانی	فارسی (۱)
فردین سماقی - مرتضی محسنی کبیر - میثم هاشمی	دین و زندگی (۱)
رحمت اله استیری - محسن رحیمی - مجتبی درخشان گرمی - مانی صفائی سلیمانلو	زبان انگلیسی (۱)

گزینه‌گران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس و گزینه‌گر	گروه ویراستاری	ویراستار رتبه برتر	گروه مستندسازی
فارسی (۱)	الهام محمدی	مرتضی منشاری	سحر محمدزاده سالیانی	الناز معتمدی
دین و زندگی (۱)	یاسین ساعدی	محمد مهدی افشار	نازنین فاطمه حاجیلو	محمد صدررا پنجه پور
دین و زندگی (۱) (اقلیت)	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	—	—
زبان انگلیسی (۱)	عقیل محمدی روش	فاطمه نقدی	نازنین فاطمه حاجیلو	سپهر اشتیاقی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	حبیبه محبی
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رئوفی
حروف‌نگار و صفحه‌آرا	فاطمه علی یاری
ناظر چاپ	سوران نعیمی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

فارسی (۱)

سوالات عمومی از شماره ۱۰۱ شروع می شود

۲۰ دقیقه

مباحث نیم سال اول
درس ۱ تا ۹
صفحه های ۱۰ تا ۷۳

۱۰۱- معادل معنایی واژه مشخص شده در بیت زیر، در کدام گزینه آمده است؟

«دید یکی بحر خروشنده ای سهمگنی، نادره جوشنده ای»

- (۱) صورت زیبایی ظاهر هیچ نیست
 (۲) که مردنی چنان / غبطه بزرگ زندگانی شد
 (۳) به جز از علی که آرد پسری ابوالعجایب
 (۴) ای مفتخر به طالع مسعود خویشان
- ای برادر سیرت زیبا بیار
 که علم کند به عالم شهدای کربلا را
 تأثیر اختران شما نیز بگذرد

۱۰۲- مفرد واژگان «عمله، مکاید، کایدان، بهایم» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) عامل، مکیدت، کاید، بهیمه
 (۲) عمل، مکیدت، کید، بهیم
 (۳) عامل، کید، کاید، بهیم
 (۴) عمل، کید، مکیدت، هیمه

۱۰۳- از نظر املائی، به ترتیب کدام واژه‌ها برای کامل کردن ابیات زیر مناسب هستند؟

الف) وین بوم ... از پی آن تا کند خراب / بر دولت آشیان شما نیز بگذرد
 ب) هیچ گودالی چنین رفیع ندیده بودم / در ... هم می توان عزیز بود
 ج) خونت / با خون بهایت، حقیقت در یک ... ایستاد

د) بلبلان را دیدم که به نالش درآمده بودند و کبکان از کوه و ... در آب.

- (۱) محنت - حسیض - طراز - قوکان
 (۲) مهنت - حسیض - طراز - غوکان
 (۳) مهنت - حسیظ - تراز - قوکان
 (۴) محنت - حسیض - تراز - غوکان

۱۰۴- نوع واژه مشخص شده در بیت «چون بگشایم ز سر مو شکن / ماه ببیند رخ خود را به من» با واژه مشخص شده در کدام ابیات یکسان است؟

- الف) چو در وقت بهار آبی پدیدار
 ب) گه به دهان برزده کف چون صدف
 ج) در بن این پرده نیلوفری
 د) چو سرو از راستی برزد علم را
 ه) در مملکت چو غرش شیران گذشت و رفت
- حقیقت، پرده برداری ز رخسار
 گاه چو تیری که رود بر هدف
 کیست کند با چو منی همسری؟
 ندید اندر جهان تاراج غم را
 این عوعو سگان شما نیز بگذرد
- (۱) «ب» و «ج»
 (۲) «الف» و «د»
 (۳) «ب» و «ه»
 (۴) «ج» و «ه»

۱۰۵- نوع حذف فعل در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) به وقت نومیدی امیدوارتر باش و نومیدی را در امید بسته دان و امید را در نومیدی.
 (۲) رنج هیچ کس را ضایع مکن و همه کس را به سزا حق شناس باش؛ خاصه قرابت خویش را.
 (۳) درختان را دوست می دارم / که به احترام تو قیام کرده اند / و آب را / که مهر مادر توست
 (۴) قصه حال یوسف را نیکو نه از حسن صورت او گفت، بلکه از حسن سیرت او گفت؛ زیرا که نیکو خو، بهتر هزاربار از نیکو رو.

۱۰۶- واژگان کدام گزینه به ترتیب اهمیت املائی دارند و دو تلفظی هستند؟

- (۱) (پلاس، عذر، درمک) - (آسمان، روزگار، روان)
 (۲) (سودا، رحمت، رقعہ) - (پادشاه، آموزگار، جاودان)
 (۳) (گودال، نیاکان، مخمصه) - (آشنا، مهربان، هزار)
 (۴) (آنگ، آخت شدن، وفا) - (اعراب، استوار، تن جامه)

۱۰۷- در بیت زیر کدام آرایه‌های ادبی دیده می‌شود؟

«بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنیم تا سختی کمان شما نیز بگذرد»

- (۱) حس آمیزی، جناس، تشخیص، کنایه
 (۲) تشبیه، واج آرایی، مراعات نظیر، کنایه
 (۳) تشخیص، تشبیه، مراعات نظیر، حسن تعلیل
 (۴) جناس، حسن تعلیل، تضاد، حس آمیزی

۱۰۸- در کدام گزینه آرایه «حس آمیزی» به کار نرفته است؟

- (۱) لب بیستم ز سخن ای گل خندان که مباد
 (۲) حرف‌هایم مثل یک تکه چمن، روشن بود
 (۳) پشت دیوار هر چه گویی هوش دار
 (۴) ساز هستی غیر آهنگ عدم چیزی نداشت
 مردمان بوی تو یابند ز رنگ سخنم
 تا نباشد در پس دیوار، گوش
 هر نوایی را که وادیدم خموشی می‌سرود

۱۰۹- مفهوم کلی بیت «دوران روزگار به ما بگذرد بسی / گاهی شود بهار دگرگه خزان شود» با کدام بیت تناسب معنایی ندارد؟

- (۱) وقتی که بیرون آمدیم، همه بر پای خاسته بودند و نمی‌نشستند، تا ما بیرون آمدیم، و شنیدم، حمّامی به یاری از آن خود می‌گوید: این جوانان آنان اند که فلان روز ما ایشان را در حمّام نگذاشتیم.

(۲) هر شادی که بازگشت آن به غم است، آن را شادی مشمر.

(۳) شاد و بی‌غم بزی که شادی و غم زود آیند و زود می‌گذرند

(۴) تا نگردي آشنا زين پرده رمزي نشنوي گوش نامحرم نباشد جای پیغام سروش

۱۱۰- کدام گزینه با مفهوم عبارت «گندم‌نمای جوفروش نباش.» تناسب ندارد؟

- (۱) ظاهر چو بایزیدی و باطن چو بولهب
 (۲) ندارم چون به حال صدق تا کی
 (۳) دست بگسل جامیا از رشته تسبیح زرق
 (۴) بد ز بدگوهران پدید آید
 گندم‌نمای ز اصل و چو پوسیده ارزنی
 ز زهد آیینۀ تزویر سازم؟
 زان‌که نتوان صید مقصودی گرفتن زین کمند
 هرکس آن کند کزو شاید

تبدیل نمونه سؤال‌های امتحانی به تست

۱۱۱- واژه مناسب برای هر توضیح آمده در کدام گزینه، نادرست است؟

- (۱) کسی که اسب و شتر و الاغ کرایه می‌دهد یا کرایه می‌کند: مکاری
- (۲) کیسه‌ای که معمولاً از پشم درست می‌کنند و شامل دو جیب است: خورجینک
- (۳) طرح‌هایی مرکب از پیچ و خم‌های متعدد که شبیه عناصر طبیعت است: اسلیمی
- (۴) طراحی چیزی به کمک گرده یا زغال: بیرنگ

۱۱۲- در کدام گزینه املای واژه انتخاب‌شده صحیح است؟

- (۱) مثل ماهی‌های (حوض - حوظ) دنبال هم بکنند، به سر و کول هم بپزند.
- (۲) ما بارگه دادیم این رفت ستم بر ما / بر قصر ستمکاران گویی چه رسد (خزلان - خذلان)
- (۳) در مقابله جفا، وفا کرد و در مقابله زشتی، آشتی کرد و در مقابله (لعیمی - لئیمی)، کریمی کرد.
- (۴) محبت را (قایت - غایت) نیست؛ از بهر آن که محبوب را نهایت نیست.

۱۱۳- در متن زیر، انواع «واو» مشخص‌شده، در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟

«در چند و چون این ماجرا گیسوان برآشفته و پریشان آن دختر در باد رقصیده و به هوا برخاسته بود و من گفتم آیا می‌توان این چنین بود پریشان و آرام؟»

- (۱) عطف، ربط، ربط، عطف
- (۲) میانوند، عطف، ربط، میانوند
- (۳) عطف، عطف، ربط، عطف
- (۴) میانوند، ربط، ربط، ربط

۱۱۴- کدام گروه اسمی مطابق الگوی «اسم + صفت + مضاف‌الیه» ساخته نشده است؟

- (۱) کنگره نویسندگان ایران
- (۲) سفر تابستانی یوش
- (۳) خلف صدق نیاکان
- (۴) گریز رندانه معلم

۱۱۵- نقش ضمیر پیوسته مشخص‌شده در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) چو گفتمش که دلم را نگاه‌دار چه گفت؟
- (۲) فرشته‌ات به دو دست دعا نگه دارد
- (۳) بی‌خویشتم کردی بوی گل و ریحان‌ها
- (۴) نه خدا توانمش خواند نه بشر توانمش گفت

۱۱۶- آریایه نوشته شده در مقابل کدام یک از ابیات زیر نادرست است؟

- (۱) چو سرو از راستی برزد علم را / ندید اندر جهان تاراج غم را (ایهام)
- (۲) ارباب حاجتیم و زبان سؤال نیست / در حضرت کریم تمنا چه حاجت است (مجاز)
- (۳) برکن ز بن این بنا که باید / از ریشه بنای ظلم برگند (استعاره)
- (۴) ای صبحدم، ببین که کجا می فرستمت / نزدیک آفتاب وفا می فرستمت (تشبیه)

۱۱۷- در کدام گزینه واژگان مسجع به درستی مشخص نشده اند؟

- (۱) الهی، گل بهشت در چشم عارفان خار است و جوینده تو را با بهشت چه کار است؟
- (۲) الهی، اگر بهشت چشم و چراغ است، بی دیدار تو درد و داغ است.
- (۳) تو را شناختن از تو رستن است و به تو پیوستن از خود گذشتن.
- (۴) الهی، یک دل پر درد دارم و یک جان پر زجر، خداوندا این بیچاره را چه تدبیر؟

۱۱۸- با توجه به متن زیر، ویژگی و مهارت معلم نقاشی در کدام گزینه نادرست آمده است؟

«صاد معلم ما بود. دور نبود. صورتک به رو نداشت. آدمی افتاده و صاف. سالش به چهل نمی رسید. کارش نگار نقشه قالی بود و در آن دستی نازک داشت. نقش بندیش دلگشا بود و رنگ را نگارین می ریخت؛ اما در بیرنگ اسب حرفی به کارش بود.»

- (۱) فروتن و بی آرایش
- (۲) بی نظیر در کشیدن طرح اسب
- (۳) صمیمی و بی ریا
- (۴) ماهر و هنرمند

۱۱۹- مفهوم کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) دست تنگ بود و وسعتی نداشت تا حال مرا مرمتی کند: وضع مالی خوبی نداشت که به حال من رسیدگی کند.
- (۲) هر چه بر او تنگ گرفتند، کمر بند خود را تنگ تر بست: هر چه بر او سخت گرفتند، او مقاومت کرد و بیشتر خود را آماده کرد.
- (۳) خلف صدق نیاکان هنرور خود بود: جانشین راستین اجداد هنرمندش بود.
- (۴) چون بر رقعۀ من اطلاع یابد قیاس کند که مرا اهلیت چیست: هنگامی که نامه من را ببیند متوجه شود که اهل کجا هستیم.

۱۲۰- ارتباط آیه یا حدیث با متن روبه رو، در کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) وَ مَكْرُوا وَ مَكَرَ اللَّهُ وَ اللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ: عالمیان بدانند که هرگز کید کایدان با خواست خداوند غیب دان برابر نیاید.
- (۲) وَ مَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ: هر آن که جانب اهل وفا نگه دارد/ خداهش در همه حال از بلا ننگه دارد
- (۳) الدَّهْرُ يَوْمَانِ يَوْمٌ لَكَ وَ يَوْمٌ غَلِيكَ: بادی که در زمانه بسی شمعها بکشت/ هم بر چراغدان شما نیز بگذرد
- (۴) شَرَفُ الْمَكَانِ بِالْمَكِينِ: بر تالابی از خون خویش/ در گذرگه تاریخ ایستاده ای/ با جامی از فرهنگ/ و بشریت رهگذار را

می آسامانی

دین و زندگی (۱)

۱۰ دقیقه

مباحث نیم سال اول
درس ۷ تا ۱
صفحه‌های ۷۸ تا ۱

۱۲۱- اگر جهان دیگری وجود نداشته باشد که ظالم را به مجازات واقعی برساند و حق مظلوم را بستاند، این

مسئله چه نتیجه‌ای در پی خواهد داشت؟

- (۱) نشان‌دهنده عبث بودن این جهان است.
- (۲) بر نظام حکیمانه خداوند ایراد وارد می‌شود.
- (۳) بر نظام عادلانه خداوند ایراد وارد می‌شود.
- (۴) ظالم در همین جهان به سزای عملش خواهد رسید.

۱۲۲- تمنای گناهکاران برای بازگشت به دنیا در چه زمانی است و این تمنا و درخواست برای چه هدفی بیان شده است؟

- (۱) آنگاه که مرگ یکی از آن‌ها فرا رسد. - در دنیا به دلیل اعمال زشتشان توبه کنند.
- (۲) آنگاه که مرگ یکی از آن‌ها فرا رسد. - تا شاید عمل صالحی انجام دهند.
- (۳) زمانی که در روز قیامت خداوند انسان‌ها را جمع می‌کند. - تا شاید عمل صالحی انجام دهند.
- (۴) زمانی که در روز قیامت خداوند انسان‌ها را جمع می‌کند. - در دنیا به دلیل اعمال زشتشان توبه کنند.

۱۲۳- راه‌های شیطان برای فریب انسان ... هستند و عبارت ... مصداق سوگند شیطان است.

- (۱) متعدد - فریب فرزندان آدم و بازداشتن انسان‌ها از رسیدن به بهشت
- (۲) محدود - فریب فرزندان آدم و بازداشتن انسان‌ها از رسیدن به بهشت
- (۳) متعدد - بازداشتن انسان‌ها از پیروی از عقل و وجدان
- (۴) محدود - بازداشتن انسان‌ها از پیروی از عقل و وجدان

۱۲۴- تعبیر قرآنی «کثیباً مهیلاً» درباره چه چیزی به کار می‌رود و مؤید کدام مرحله قیامت است؟

- (۱) کوه‌ها که سخت در هم کوبیده می‌شوند. - مرحله اول
- (۲) کوه‌ها که سخت در هم کوبیده می‌شوند. - مرحله دوم
- (۳) زمین که به شدت می‌لرزد و خرد می‌شود. - مرحله دوم
- (۴) زمین که به شدت می‌لرزد و خرد می‌شود. - مرحله اول

۱۲۵- انجام تمام کارهای دنیوی در جهت رضای خداوند چه دستاوردی برای انسان زیرک دارد؟

- (۱) نزدیک‌تر شدن جان و دل به خداوند و آبادانی سرای آخرت
- (۲) سیراب شدن روح پایان‌ناپذیر و فراهم شدن زمینه شکوفایی استعدادها
- (۳) به کمال رساندن استعدادها گوناگون خویش
- (۴) بهره‌مندی از زیبایی‌های پایدار و دوری از گناه

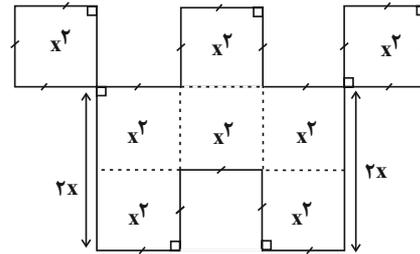
ریاضی و آمار (۱)

۱- گزینه «۴»

(مسئله یوان بخش)

ابتدا مساحت را به دست می آوریم. شکل اصلی را به صورت زیر در نظر

بگیرید، با توجه به شکل مساحت برابر $8x^2$ است.

برای محاسبه محیط هم کافی است طول پاره خطها را با هم جمع کنیم، که مجموعشان برابر $22x$ خواهد بود.

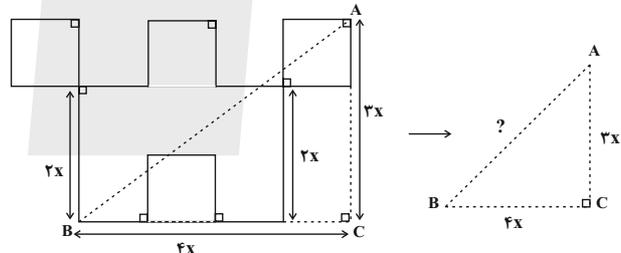
با توجه به صورت سؤال، رابطه زیر برقرار است، حال مقدار x را می توانیم به دست آوریم:

$$8x^2 = 4 \times (22x) \Rightarrow 8x^2 = 88x \Rightarrow 8x^2 - 88x = 0 \Rightarrow x(8x - 88) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x = 0 \text{ ق.ق} \\ 8x - 88 = 0 \Rightarrow 8x = 88 \Rightarrow x = \frac{88}{8} = 11 \text{ ق.ق} \end{cases}$$

طول پاره خطها نمی تواند صفر یا منفی باشد، پس $x = 11$ قابل قبول است.

حال باید در شکل، طول AB را محاسبه کنیم:

با توجه به مثلث قائم الزاویه ABC ، رابطه فیثاغورس را می نویسیم تا طول AB (وتر مثلث) را به دست آوریم:

$$(4x)^2 + (3x)^2 = (AB)^2 \Rightarrow 16x^2 + 9x^2 = (AB)^2 \Rightarrow 25x^2 = (AB)^2 \Rightarrow AB = 5x$$

با قرار دادن $x = 11$ اندازه AB را به دست می آوریم:

$$AB = 5 \times (11) = 55$$

(معادله و مسائل توصیفی، صفحه های ۱۰ تا ۱۸)

۲- گزینه «۳»

(مسئله یوان بخش)

معادله دارای یک ریشه $x = 2$ است، حال داریم:

حالت اول: اگر پرانتز $(ax^2 + x - 6)$ تبدیل به یک معادله درجه اول شود، یک ریشه خواهد داشت، پس اگر $a = 0$ باشد، معادله به صورت $x - 6 = 0$ در می آید که ریشه آن برابر $x = 6$ است، پس در این حالت دو ریشه متمایز دارد $x = 2$ و $x = 6$ ، پس $a = 0$ قابل قبول است.

حالت دوم: اگر دلتای معادله درجه دوم برابر صفر باشد، یک ریشه خواهیم داشت:

$$\Delta = 0 \Rightarrow b^2 - 4ac = 0 \Rightarrow (1)^2 - 4(a)(-6) = 0 \Rightarrow 1 + 24a = 0 \Rightarrow a = \frac{-1}{24}$$

$a = \frac{-1}{24}$ یک عدد صحیح نیست، پس قابل قبول نیست.

حالت سوم: حالتی که پرانتز دوم یک ریشه $x = 2$ داشته و یک ریشه دیگر داشته باشد، در این حالت ما دو ریشه متمایز خواهیم داشت:

$$x = 2 \Rightarrow a(2)^2 + (2) - 6 = 0 \Rightarrow 4a - 4 = 0 \Rightarrow a = 1$$

ریشه ها را بررسی می کنیم:

$$(x^2 + x - 6) = 0 \Rightarrow (x - 2)(x + 3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 2 \\ x = -3 \end{cases}$$

پس معادله به صورت $(x - 2)(x - 2)(x + 3) = 0$ خواهد شد که ریشه های متمایز آن $x = 2$ و $x = -3$ است، پس $a = 1$ هم قابل قبول است، در نتیجه، دو مقدار $a = 1$ و $a = 0$ قابل قبول است.

(معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه های ۱۹ تا ۳۲)

۳- گزینه «۲»

(مسئله عباسی)

$$x + \frac{1}{x} = \frac{10}{3} \Rightarrow \frac{x^2 + 1}{x} = \frac{10}{3} \Rightarrow 3x^2 + 3 = 10x$$

$$\Rightarrow 3x^2 - 10x + 3 = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 3 \\ b = -10 \\ c = 3 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \Delta = b^2 - 4ac = 100 - 4 \times 3 \times 3 = 100 - 36 = 64$$

$$\begin{cases} x_1 = \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{10 + 8}{6} = \frac{18}{6} = 3 \\ x_2 = \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{10 - 8}{6} = \frac{2}{6} = \frac{1}{3} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \left| 3 - \frac{1}{3} \right| = \frac{8}{3}$$

(معادله های شامل عبارت های گویا، صفحه های ۳۳ تا ۳۸)

۴- گزینه «۲»

(مسئله اسفندیاری)

اگر رابطه f تابع باشد، مؤلفه های دوم دو زوج مرتب $(3, m)$ و $(3, m+2)$ با هم برابر می شود:

$$m^2 = m + 2 \Rightarrow m^2 - m - 2 = 0 \Rightarrow (m - 2)(m + 1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} m = 2 \\ m = -1 \end{cases}$$

با جایگذاری $m = 2$ ، رابطه f به صورت:

$$f = \{(3, 4), (2, 1), (3, 4), (2, 4)\}$$

پس فقط $m = -1$ قابل قبول است.

(مفهوم تابع، صفحه ۴۹)

۵- گزینه «۴»

(مسعود عباسی)

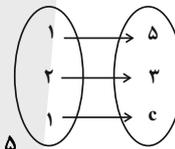
شرط تابع بودن در نمودار پیکانی این است که از هر عضو A دقیقاً یک پیکان به B خارج شود. اگر دو پیکان از یک عضو A خارج شود، در این صورت برای تابع بودن می‌بایست انتهای پیکان‌ها در مجموعه B با یکدیگر برابر باشند:

$$\begin{cases} a+2b=5 \\ 2b-a=3 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a+2b=5 \\ -a+2b=3 \end{cases} \\ 4b=8 \Rightarrow b=\frac{8}{4}=2$$

حال داریم:

$$\begin{aligned} a+2b=5 & \xrightarrow{b=2} \\ a+2 \times 2=5 & \\ a+4=5 & \\ a=5-4=1 & \end{aligned}$$

در این صورت نمودار پیکانی تابع به صورت زیر است:

$$(1, 5) = (1, c) \Rightarrow c = 5$$

(مفهوم تابع، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۹)

۶- گزینه «۱»

(رانیا آرکیش)

با توجه به دامنه تابع $f, D_f = \{\sqrt{3}, a\}, R_f = \{5, b\}$ ، در نتیجه:

$$f(\sqrt{3}) = \{\sqrt{3}\}^2 + 1 = 3 + 1 = 4 \Rightarrow b = 4$$

$$f(a) = (a)^2 + 1 = a^2 + 1$$

$$a^2 + 1 = 5 \Rightarrow a^2 = 4 \Rightarrow a^2 - b = 4 - 4 = 0$$

(ضابطه پیری تابع، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۵)

۷- گزینه «۱»

(موری اسفندیاری)

اعضای A، دامنه تابع f و در این تابع، اعضای B، برد تابع f می‌باشند، بنابراین با جایگذاری اعضای دامنه در تابع، برد تابع f به دست می‌آید:

$$f(-1) = -2(-1)^2 + 1 = -1$$

$$f(1) = -2(1)^2 + 1 = -1$$

$$f(2) = -2(2)^2 + 1 = -7$$

$$f \text{ حاصل ضرب اعضای برد } (-1) \times (-7) = 7$$

(ضابطه پیری تابع، صفحه ۵۳)

۸- گزینه «۴»

(آروین حسینی)

طبق تعریف تابع، اگر مؤلفه اول تکراری باشد، مؤلفه دوم نیز باید تکراری باشد؛ پس:

$$\begin{cases} (4, 10) \\ (4, a^2 + 1) \end{cases} \Rightarrow a^2 + 1 = 10 \Rightarrow a^2 = 9 \Rightarrow a = \pm 3$$

به‌ازای $f, a = 3$ تابع نیست:

$$a = 3 \Rightarrow \{(4, 10), (3, 5), (3, 8), (4, 10)\}$$

اما به‌ازای $f, a = -3$ تابع است:

$$a = -3 \Rightarrow \{(4, 10), (3, 5), (-3, 8), (4, 10)\}$$

حال:

$$g(a) = g(-3) = -2(-3) + 3 = 6 + 3 = 9$$

(نمودار تابع قطعی، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۲)

۹- گزینه «۳»

(زانیار مموری)

$y = f(x)$ یک تابع خطی است؛ پس داریم:

$$f(x) = ax + b$$

$$f(2) - f(-2) = (2a + b) - (-2a + b) = 4a = 8 \Rightarrow a = 2$$

$$f(x) = 2x + b$$

$$(1, 3) \in f \Rightarrow f(1) = 2 + b = 3 \Rightarrow b = 1$$

$$f(x) = 2x + 1 \begin{cases} x = 0 \Rightarrow f(0) = 1 \Rightarrow m = 1 \\ y = 0 \Rightarrow 2x + 1 = 0 \Rightarrow x = -\frac{1}{2} \Rightarrow n = -\frac{1}{2} \end{cases}$$

$$\Rightarrow m - 2n = 1 - (2 \times (-\frac{1}{2})) = 1 + 1 = 2$$

(نمودار تابع قطعی، صفحه‌های ۶۱ و ۶۲)

۱۰- گزینه «۱»

(زانیار مموری)

ابتدا ضابطه تابع f را به دست می‌آوریم:

f و g بر هم عمودند، پس شیب آن‌ها عکس و قرینه یکدیگرند:

$$g \text{ شیب} = -2 \Rightarrow f \text{ شیب} = \frac{1}{2}$$

$$g(x) \text{ نمودار از مبدأ } -2x + 4 = 0 \Rightarrow x = 2$$

نمودار f نیز از نقطه (2, 0) عبور کرده است؛ پس:

$$y = f(x) = \frac{1}{2}x + b \xrightarrow{(2, 0)} 0 = 1 + b \Rightarrow b = -1$$

$$f(x) = \frac{1}{2}x - 1$$

اگر دامنه تابع خطی با شیب مثبت [a, b] باشد، برد آن به صورت

[f(a), f(b)] است؛ پس:

$$\text{دامنه} = [-2, 6] \Rightarrow \text{برد} = [f(-2), f(6)] = [-2, 2] = [a, b]$$

$$\Rightarrow a - b = -2 - 2 = -4$$

(نمودار تابع قطعی، صفحه‌های ۵۹ تا ۶۲)

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۱- گزینه ۳

تشریح گزینه نادرست: آثار ادبی منظوم و منثور زبان پهلوی از میان رفته است، اما ترجمه عربی و فارسی بعضی از آن‌ها مانند «کلیله و دمنه» و «هزار و یک شب» در دست است که آن‌ها هم دچار تغییرات فراوانی شده‌اند.
(تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۳)

۱۲- گزینه ۱

تشریح گزینه نادرست: گزینه ۲: رایج‌ترین انواع شعر فارسی در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم، «حماسی»، «مدحی» و «غنایی» است. گزینه ۳: فارسی دری به تدریج، غنی گشت و زبان عمومی سراسر ایران شد. گزینه ۴: کتاب «تاریخ الرسل و الملوک»، تاریخ مفصلی است که محمدبن جریر طبری نوشته است.
(کنکور قاج از کشور ۱۴۰۲ - تیر ماه)

۱۳- گزینه ۲

منظومه‌هایی مانند «درخت آسوریک» و «یادگار زیران» به زبان پهلوی نوشته شده‌اند، ولی هر دو اصل پارسی دارند.
(تاریخ ادبیات، صفحه ۴۰)

۱۴- گزینه ۳

تشریح موارد نادرست: شعر تعلیمی در دوره سلجوقیان به پختگی رسید. از قرن چهارم آوردن موعظه و نصیحت در شعر معمول گردید و در این باب، قطعه‌های کوتاهی سروده شد؛ نه قصاید بلند. کسی که قصیده تمام و کمالی سرود، «کسایی مروزی» بود و سپس «ناصر خسرو» شیوه او را ادامه داد.
(ابوالفضل عباس زاده)

۱۵- گزینه ۲

با توجه به این که نویسنده در اولین جمله متن، دنیا را به چاهی پرافت تشبیه می‌کند، نمی‌توان گفت دیدگاه خوش‌بینانه‌ای نسبت به دنیا دارد.
(سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۸)

۱۶- گزینه ۳

مضمون بیت گزینه ۳ حماسی است که با وزن آن تناسب دارد، ولی سایر ابیات مضمونی غم‌انگیز در قالب آهنگی طرب‌انگیز یا کوتاه به گوش مخاطب می‌رسد.
(موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۶)

۱۷- گزینه ۳

ماه در این بیت در دو معنای متفاوت به کار رفته است؛ ماه اول استعاره از معشوق و ماه دوم، به معنای یک ماه کامل (سی روزه). بنابراین آرایه واژه‌آرایی در آن به کار نرفته است.
تشریح گزینه‌های دیگر: گزینه ۱: واژه «شب» تکرار شده است. گزینه ۲: گوزن (در پیدا کردن کلمات تکراری باید پسوندها و علامت‌های جمع را از اصل کلمه جدا کنیم و سپس به سراغ کلمات تکراری برویم و گرنه دچار اشتباه می‌شویم). گوزن و گوزنان در بیت، برحسب ظاهر آرایه تکرار ندارند؛ اما وقتی علامت «ان» را حذف می‌کنیم و اصل کلمه باقی می‌ماند متوجه آرایه واژه‌آرایی می‌شویم. گزینه ۴: در این بیت کلمه‌های «لا» و «دین» دو بار تکرار شده است.
(بدرج لفظی، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰)

۱۸- گزینه ۱

در این بیت سجعی وجود ندارد. تشریح گزینه‌های دیگر: گزینه ۲: «پرافزایش، آرایش» سجع مطرف دارند. گزینه ۳: «من، تن» سجع متوازی دارند. گزینه ۴: «پیشی، پیشی» دارای سجع متوازی هستند.
(بدرج لفظی، صفحه‌های ۵۲ تا ۵۵)

۱۹- گزینه ۴

در گزینه ۴ «شاعر به توصیف «روی» و «موی» معشوق پرداخته است و سجع متوازی در واژگان «فره، زره و گره» دیده می‌شود. تشریح سایر گزینه‌ها: گزینه ۱: توصیفی از معشوق وجود ندارد. / کلمات «نازل، محمل» سجع متوازی و کلمات «نازل، دل» و «محمل، دل» سجع مطرف دارند. گزینه ۲: وصف معشوق وجود دارد؛ اما سجعی دیده نمی‌شود. گزینه ۳: توصیفی از معشوق دیده نمی‌شود؛ اما سجع متوازن در واژگان «بی شمع، بی دوست» وجود دارد.
(بدرج لفظی، صفحه‌های ۵۲ تا ۵۵)

۲۰- گزینه ۳

در گزینه ۳، واژه‌آرایی دیده نمی‌شود. راست در ابتدای مصراع اول به معنای «مستقیم» و در پایان مصراع به معنای «کشیده و بلند» است. / تشبیه: کافر (مشبه)، ما (مشبه‌به)، همچو (ادات تشبیه). تشریح سایر گزینه‌ها: گزینه ۱: واژه‌آرایی: «زلف، قرار» / تشبیه: تو (مشبه و محذوف)، سر زلف یار (مشبه‌به)، چون (ادات تشبیه)، قرار ندیدن (وجه‌شبه). گزینه ۲: واژه‌آرایی: «فرق، تو» / تشبیه: «تیغ هلاک» اضافه تشبیه‌ی (هلاک به تیغ تشبیه شده است). گزینه ۴: واژه‌آرایی: واژه «نیست» تکرار شده است. / تشبیه: دانه خود (مشبه)، چو (ادات تشبیه)، گوهر (مشبه‌به)، تازه داشتن (وجه‌شبه).
(بیان و بدرج، ترکیبی)

۲۱- گزینه ۱

الف) واژه‌آرایی: «من» در این بیت تکرار شده است. ب) سه تشبیه در این بیت وجود دارد: ۱- من (مشبه)، چو (ادات تشبیه)، شمع (مشبه‌به)، در سوز و در گداز بودن (وجه‌شبه) ۲- من (مشبه)، فتیله (مشبه‌به)، وار (ادات تشبیه)، سوزاندن (وجه‌شبه) ۳- من (مشبه)، چو (ادات تشبیه)، روغن (مشبه‌به)، گداختن (وجه‌شبه) ج) جناس در کلمات «سر، پر» دیده می‌شود. د) سجع متوازی در کلمات «کویت، رویت» وجود دارد. ه) شاعر «در مقدار ریختن اشک» اغراق کرده است. تشریح نادرستی سایر گزینه‌ها: گزینه ۲: در مورد «ه» تلمیح وجود ندارد. گزینه ۳: در مورد «ج» تضاد وجود ندارد. گزینه ۴: در مورد «ه» واژه‌آرایی وجود ندارد (رود در مصراع اول به معنی فرزند است و واژه‌آرایی در آن وجود ندارد).
(بیان و بدرج، ترکیبی)

۲۲- گزینه ۱

(اکرم، س)

تقطیع بیت با رعایت خط عروضی به این شکل است:

هر	ک	شی	ری	نی	ف	رو	شد
مُش	ت	ری	بِر	وی	ب	جو	شد
یا	م	گس	را	پَر	ب	بِن	دَد
یا	ع	سَل	را	دَر	ب	پو	شَد
-	U	-	-	-	U	-	-

(موسیقی شعر، صفحه ۳۷)

۲۳- گزینه ۲

(سعید کرمی)

در گزینه ۲، حرف «و» در کلمات «شوی» و «نمی شوی» فقط به صورت صامت به کار رفته است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: حرف «و» در دو کلمه «بُود» و «جلوه» به صورت صامت و در کلمه «می شویم» به صورت مصوت به کار رفته است.

گزینه ۳: حرف «و» در کلمه «آورد» به صورت صامت و در دو کلمه «او» و «بوی» به صورت مصوت به کار رفته است.

گزینه ۴: حرف «و» در مصراع اول به صورت صامت و در کلمه «بگویدت» به صورت مصوت به کار رفته است.

(موسیقی شعر، صفحه ۳۸)

۲۴- گزینه ۳

(ابوالفضل عباس زاده)

علامت‌های هجایی بیت صورت سؤال بدین شکل است:

ما	ه	رو	یا	رو	ی	خو	بَز	من	م	تاب
بی	خ	طا	کش	تن	چ	می	بی	نی	ص	واب
-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-

تنها گزینه ۳ با این بیت هم وزن است و علامت‌های هجایی آن‌ها یکسان است:

پی	ش	چش	مم	کم	ت	رَس	تَز	قط	ر	ای
این	ح	کا	یت	ها	ک	از	طو	فان	ک	نند
-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-

علامت‌های هجایی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱:

م	ن	زین	جا	ب	م	لا	مت	ن	ر	وَم
ک	م	نین	جا	ب	ا	می	دی	گ	ر	وَم
-	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-

گزینه ۲:

گر	ب	سَر	می	گر	د	مَز	بی
چُن	ت	چو	گان	می	ز	نی	جَر
-	U	-	-	-	U	-	-
چا	ر	گی	عی	بِم	م	کن	
می	ن	با	شد	گو	ی	را	
-	U	-	-	-	U	-	-

گزینه ۴:

دوس	ت	ن	با	شد	ب	خ	قی	قَت	ک	او
دوس	ت	ف	را	مو	ش	ک	ند	در	ب	لا
-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	-

(موسیقی شعر، صفحه ۵۸)

۲۵- گزینه ۱

(ابوالفضل عباس زاده)

در گزینه ۱، شعر فضای غم و اندوه دارد اما در بیت، سه هجای کشیده وجود دارد: «درد»، «ریست» و «گشت».

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: «جامه چاک کردن»، «موی کندن» و «خاک ریختن» کنایه از «بی‌قراری کردن» و «عزاداری کردن» است.

گزینه ۳: در هر مصراع رکن «U» چهار مرتبه تکرار شده است.

گزینه ۴: شعر بار حماسی دارد و بیانگر ویژگی قهرمانی رستم است که حتی چرخ بلند نیز نمی‌تواند او را اسیر کند. (ترکیبی، ترکیبی)

۲۶- گزینه ۴

(ابوالفضل عباس زاده)

شعر بیانگر «هجرتان و جدایی یار» است و نوع «غنائی» دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: کلمات «دم، هم» سجع متوازی و کلمات «دم، قدم» و «هم، قدم» سجع مطرف ساخته‌اند.

گزینه ۲: هر دو آرایه «جناس» و «مراعات نظیر» در این دو بیت دیده می‌شود.

گزینه ۳: تقطیع مصراع چهارم بدین شکل است:

جا	نَز	ج	هان	بَگ	سَس	ت	دل
-	-	U	-	-	-	U	-
جا	ن	ج	ها	ن	مَن	ک	جا
-	U	U	-	U	-	U	-

(ترکیبی)

۲۷- گزینه ۳

(فاطمه عبدالونیر)

مفهوم ابیات گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ هم مفهوم با بیت صورت سؤال می‌باشد که اشاره به «غنیمت شمردن فرصت» می‌کند؛ اما بیت گزینه ۳ اشاره به رفتن معشوق از پیش عاشق دارد که دارای مفهومی عاشقانه و غم‌انگیز است و اشاره‌ای به مفهوم بیت صورت سؤال نکرده است.

نکته: حواستان باشد که آمدن لغات یکسان با لغات بیت صورت سؤال مانند لغت «وقت» دلیلی بر یکسان بودن مفهوم آن دو بیت نیست و توجه ما باید بر روی مفهوم ابیات باشد نه ظاهر فریبنده ابیات.

(مفهوم، صفحه ۳۴)

۲۸- گزینه ۳

(علی صیرانلو)

همه ابیات بر «رازداری و حفظ سر عشق» تأکید دارند؛ به جز گزینه ۳ که سکوت کردن و بیان نکردن عشق برای بلبل را در بهار، ناممکن می‌داند.

(مفهوم، صفحه ۵۴)

۲۹- گزینه ۱

(ابوالفضل عباس زاده)

در موارد «ه، ج»، فرا رسیدن شب بیان می‌شود.

تشریح سایر موارد:

الف) در مصراع دوم این بیت شاعر «طلوع آفتاب» را به تصویر کشیده است.

ب) «فرا رسیدن روز» مفهومی است که در این بیت بیان شده است.

د) «جدایی و شوق دیدار معشوق» مفهوم اصلی این بیت است.

(مفهوم، صفحه ۵۷)

۳۰- گزینه ۲

(کتاب آبی)

ابیات صورت سؤال را سعدی در ضمن حکایتی از گلستان آورده و منظور این است که اگر انسان بیشتر از دخل و درآمدش خرج کند، بالاخره روزی خواهد رسید که به تهی‌دستی و فقر دچار شود. در گزینه ۲ «شاعر شخصی را که در روز چراغ را روشن می‌کند ابله می‌داند، چرا که روغن چراغش تمام شده و شبش تاریک خواهد شد.

(مفهوم، صفحه ۳۲)

جامعه‌شناسی (۱)

۳۱- گزینه ۱

(شیلا هاشمیان)
ورزش کردن و ورزشکار حرفه‌ای شدن، یک کنش ارادی است که به اراده خود فرد وابسته است. پیامد این کار، مورد تحسین اطرافیان قرار گرفتن است که به اراده دیگران وابسته است.

(کنش‌های ما، صفحه‌های ۷ و ۸)

۳۲- گزینه ۴

(کنکور سراسری ۹۹)
بانک، مسجد، پلیس، مدرسه، خانواده، گروه دوستان، نمادها، ارزش‌ها، هنجارهای اجتماعی و ... نمونه‌هایی از پدیده‌های اجتماعی هستند.
- بسیاری از آدابی که ما مراعات می‌کنیم، محصول پدیده‌های اجتماعی اطراف ما هستند که به صورت فرصت‌ها و محدودیت‌ها، پیش روی ما قرار می‌گیرند و اگر وجود نداشته باشند، نمی‌توانیم با هم زندگی کنیم.
- دعا در حق فرزندان، یک کنش اجتماعی است.

(پدیده‌های اجتماعی، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳)

۳۳- گزینه ۴

تشریح موارد نادرست:

(ب) نظم در جهان طبیعی، تکوینی است؛ یعنی براساس آگاهی و اراده اعضا به وجود نمی‌آید و به همین دلیل با اراده اعضا تغییر نمی‌کند. نوع نظم در جهان اجتماعی، اعتباری است؛ یعنی با آگاهی و اراده انسان‌ها شکل می‌گیرد.
(د) مجموعه آگاهی‌های مشترک و عمومی میان اعضای جهان اجتماعی که از آن به فرهنگ تعبیر می‌شود، سبب تداوم و حیات جهان اجتماعی می‌شود.
(و) جهان طبیعی، قلمرو پدیده‌های تکوینی (یعنی پدیده‌هایی که انسان، آن‌ها را ایجاد نمی‌کند؛ ولی به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان دارند، به جهان اجتماعی راه می‌یابند) و جهان اجتماعی، قلمرو پدیده‌های اعتباری (یعنی کنش‌ها و پیامد آن‌ها) می‌باشد.

(جهان اجتماعی، صفحه‌های ۲۲، ۲۳، ۲۶ و ۲۷)

۳۴- گزینه ۳

(زهرا آزار)
- قوانین حقوق بشر: کلان و ذهنی (این مثال برگرفته از امتحان نهایی سال ۱۴۰۳ می‌باشد).
- ساختمان سازمان ملل متحد: کلان و عینی
- تصور انسان‌ها از خود آرمانی: خرد و ذهنی
- حلقه ازدواج: خرد و عینی

(ایز و لایه‌های جهان اجتماعی، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

۳۵- گزینه ۱

تشریح عبارات:

(الف) درست
(ب) ضرب‌المثل «همه راه‌ها به رُم ختم می‌شود»، مصداق نظریه تک‌خطی (شکل الف) است.
(ج) درست
(د) مدافعان نظریه تک‌خطی (شکل الف) معتقدند که همه جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند و بر همین اساس مسیر یکسانی را نیز طی می‌کنند؛ یعنی همه آن‌ها شبیه به یک موجود زنده هستند و تفاوتشان همانند تفاوتی است که آن موجود زنده در مراحل مختلف رشد، از دوران کودکی تا مراحل بزرگسالی، پیدا می‌کند. پس این‌گونه نیست که هیچ تفاوتی میان آن‌ها وجود نداشته باشد.
(ه) بنا بر نظریه جوامع تک‌خطی، جوامعی که به لحاظ تاریخی عقب‌مانده‌اند، باید جوامع پیشرفته را الگوی حرکت خود قرار دهند.
(و) درست

لذا براساس موارد مذکور، به ترتیب ۳ مورد درست و ۳ مورد نادرست می‌باشد.
(جهان‌های اجتماعی، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

۳۶- گزینه ۴

(یاسین ساعری)
جهان اساطیری، طبیعت را قلمرو قدرت‌های فوق طبیعی و محصور رازها و افسون‌های آن‌ها می‌بیند و با طرد دانش ابزاری متناظر با طبیعت، امکان بهره‌وری معقول انسان از طبیعت را دور از دسترس می‌سازد.

(پیامدهای جهان اجتماعی، صفحه ۵)

۳۷- گزینه ۱

(یاسین ساعری)
- رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن برای تسلط بر طبیعت و جامعه را «گسترش عقلانیت ابزاری» می‌گویند.

- جهان متجدد فقط علمی را که با روش‌های تجربی به دست می‌آیند علم می‌داند و علمی را که از روش‌های فراتجربی (عقلانی و وحیانی) استفاده می‌کنند، علم نمی‌شناسد. با افول این دسته از علوم، امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری - که پدیده‌های فراتجربی‌اند و با علوم تجربی قابل مطالعه نیستند - از دست می‌رود و داوری درباره این پدیده‌ها، به تمایلات افراد و گروه‌های متفرقه سپرده می‌شود. از این روند به «زوال معنا و عقلانیت ذاتی» یاد می‌شود.

(پیامدهای جهان اجتماعی، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

۳۸- گزینه ۴

(کنکور فارغ از کشور ۹۲ - با تغییر)
از نظر این جوامع، عقاید و ارزش‌های اجتماعی، پدیده‌هایی هستند که صرفاً در قلمرو آرمانی یا واقعی جوامع انسانی پدید می‌آیند و ما فقط می‌توانیم بودن یا نبودن این ارزش‌ها و پیامدهای اجتماعی و تاریخی آن‌ها را بشناسیم و برای داوری درباره درست و غلط بودن یا حق و باطل بودن آن‌ها هیچ راهی نداریم.

(ارزیابی جهان‌های اجتماعی، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

۳۹- گزینه ۴

(راضیه ابراهیمی نژاد)
- ویژگی‌های هویتی که در به‌دست آوردن آن نقش نداریم، همان ویژگی‌های انتسابی هستند؛ مانند ایرانی بودن و دختر بودن.
- ویژگی‌هایی که با عضویت در گروه‌های اجتماعی به‌دست می‌آیند، ویژگی‌های اجتماعی هستند؛ مانند ایرانی بودن، روستایی بودن و دانش‌آموز بودن.
- منضبط بودن، زودرنج بودن، باادب بودن و دانش‌آموز بودن ویژگی‌هایی هستند که ممکن است در طول زمان تغییر کنند.

نکته: مسلمان بودن یک ویژگی اجتماعی است؛ اما مؤمن بودن به معنی ایمان داشتن به خدا، یک ویژگی اجتماعی محسوب نمی‌شود و فردی است.

(هویت، صفحه ۶۸)

۴۰- گزینه ۱

(راضیه ابراهیمی نژاد)
- تأثیر جامعه بر نفس: هر جهان اجتماعی با نوع خاصی از ویژگی‌های روانی و اخلاقی سازگار است، جهان اجتماعی مانع شکوفایی برخی اخلاقیات می‌شود.
- تأثیر جامعه بر طبیعت: برخی کنش‌های اجتماعی انسان هم بر محیط‌زیست و هم بر زندگی انسان‌ها تأثیرگذارند، برخی اندیشمندان بحران زیست‌محیطی اخیر را ناشی از نگاه فرهنگ معاصر به طبیعت می‌دانند.
- تأثیر طبیعت بر نفس: ترشح بیش از اندازه غده تیروئید موجب عصبانی شدن انسان می‌شود، عقل سالم در بدن سالم است.

(هویت، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

عربی زبان قرآن (۱)

۴۱- گزینه ۱

کرج، دبیرستان فاطمیه، دی ۱۴۰۲ / «الحِفاظُ علی»: نگهداری از، حفاظت از (رد گزینه ۳) / «المِرافِقِ العَامَّةِ»: تأسیسات عمومی («کشور» در گزینه ۴ اضافی است؛ رد سایر گزینه‌ها) / «واجب علی»: بر ... واجب است (رد گزینه ۳) / «کُلِّ مُواطِنٍ»: هر شهروندی (رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه، صفحه ۲۰)

۴۲- گزینه ۴

کرج، دبیرستان سلاله، دی ۱۴۰۲ / «فاجت»: پس جست‌وجو کن (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «من ذا الذی»: کیست این که (رد گزینه ۳) / «یخرج منها»: از آن خارج می‌کند (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «الثمر»: میوه (رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه، صفحه ۲)

۴۳- گزینه ۲

(همران، دی ۱۴۰۲) / «تعلم»: می‌دانی (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «الفرس»: اسب (رد گزینه ۴) / «یقدرُ أن ینام»: می‌تواند بخوابد (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «واقفاً»: ایستاده / «علی أقدامه»: بر روی پاهایش (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

(ترجمه، صفحه ۶۲)

۴۴- گزینه ۳

(مبید، مدرسه تیزهوشان شهید رحیمی‌فر، دی ۱۴۰۲) / «قد تخرَج» (در این‌جا): دانش‌آموخته شده‌اند / «کلَّ الطَّلَب»: همه دانش‌آموزان / «بعد ثلاث سنوات»: بعد از سه سال / «یکاتب» (در این‌جا): نامه‌نگاری می‌کنند / «کثیرٌ من الناس»: بسیاری از مردم / «مع بعضهم»: با یکدیگر / «عبر الإنترنت»: از طریق اینترنت

(ترجمه، ترکیبی)

۴۵- گزینه ۴

(کتاب جامع) / «کان ... یا مرنا»: به ما دستور می‌داد / «نبینا»: پیغمبرمان / «ألاً نسب»: که دشنام ندهیم / «الذین یدعون»: کسانی را که فرا می‌خوانند / «من دون الله»: به جای خدا / «فَیَسْتُوا»: که دشنام دهند

(ترجمه، صفحه ۵۲)

۴۶- گزینه ۱

(مصطفی قدیمی‌فر) / «تنیر کل مکان»: هر مکانی را روشن می‌کند (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «تصیر ... خضرة»: سرسبز می‌گرداند (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «حرارتها»: گرمایش، گرمای آن («با» اضافی است؛ رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه، صفحه‌های ۲ و ۳)

۴۷- گزینه ۲

(آرمین ساعرنپناه) / ترجمه صحیح عبارت: «مؤمن کسی است که مردم او را بر خون‌هایشان (جان‌هایشان) و اموال خود امین بدانند.»

(ترجمه، صفحه ۶۳)

۴۸- گزینه ۱

(کتاب جامع) / «مدیر»: مدیر، مدیره / «دانش آموز»: الطَّالِب، الطَّالِبَة / «برای خاموش کردن»: لإطفاء / «کولر مدرسه»: مُکَيِّف الهواء للمدرسة / «تشکر می‌کرد»: کانَ یَشکُر، کانت تشکر

(ترجمه، صفحه ۱۸)

ترجمه متن درک مطلب:

اسلام به نظافت غذا توجه کرده است و به نظافت ظرف غذا و شستن آن دستور داده است؛ همان‌گونه که به ترک نکردن غذا و نوشیدنی به صورت روباز دستور داده است تا غبار و حشرات به آن‌ها نرسد. و از مهم‌ترین انواع نظافت، نظافت منابع آب‌ها مانند آب‌های رودها و چاه‌هاست پس اسلام بر آلوده نساختن آن‌ها با انداختن زباله و نجاست در آن‌ها تأکید می‌کند.

اسلام به نظافت خانه‌ها و خیابان‌ها و همه نواحی شهر فرا خوانده است و انداختن زباله یا جمع کردن آن در خانه‌ها یا رها ساختن آن در خیابان‌ها منع می‌کند. و اسلام نظافت را بخشی از عبادت قرار می‌دهد. آیا نمی‌بینی که داخل شدن در اسلام مستلزم پاکی و شست‌وشو (غسل) پیش از گفتن شهادتین است؟!»

۴۹- گزینه ۳

(کتاب جامع) / پرسش این است که «اسلام ما را از چه چیزی درباره غذا منع می‌کند؟» و جواب آن گزینه ۳ «می‌باشد: رها کردن غذا به صورت روباز!»

(درک مطلب، ترکیبی)

۵۰- گزینه ۲

(کتاب جامع) / برای محافظت از تمیزی آب‌ها «از انداختن نجاست در چاه‌ها پرهیز می‌کنیم.»

(درک مطلب، ترکیبی)

تاریخ (۱)

۶۱- گزینه «۲»

(امیرمسین کاروبین)
در متن صورت سؤال ابتدا زمینه‌ها و علل لشکرکشی‌های فرمانروایان بین‌النهرین به فلات ایران را توضیح می‌دهد و سپس تأثیر و نتیجه این حملات که اتحاد حاکمان کوچک و تأسیس پادشاهی ایلام بوده، بیان می‌کند. بنابراین تاریخ‌نگاری نوین فقط رویدادهای گذشته را ثبت و نقل نمی‌کند؛ بلکه زمینه‌ها، علت‌ها، نتایج و آثار گوناگون حوادث تاریخی را نیز بررسی و تحلیل می‌کند.

(تاریخ و تاریخ‌نگاری، صفحه ۵)

۶۲- گزینه «۲»

بررسی موارد نادرست:

(الف): باستان‌شناسان اگر به شیئی برخورد کنند، نخست در همان وضعیت از آن عکس‌برداری و تمامی مشخصاتش را به طور دقیق ثبت می‌کنند و سپس آن را از خاک بیرون می‌آورند.

(ب): این گزاره مربوط به مرحله سوم کار باستان‌شناسی است.

(باستان‌شناسی؛ در هست و پیوسته میراث فرهنگی، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۶)

۶۳- گزینه «۲»

بررسی عبارت‌ها:

(الف) پرستش خدایان متعدد در بین هر دو تمدن مشترک است.

(ب) اختصاص هر شهر به خدایی خاص، از اعتقادات سومریان است و مصریان چنین اعتقادی نداشتند.

(ج) در هر دو تمدن کاهنان نفوذ و قدرت بالایی داشتند. در تمدن سومریان کاهنان به عنوان واسطه میان مردم و خدایان عمل می‌کردند و قدرت و ثروت فراوانی داشتند. در تمدن مصر نیز نقش مهم کاهنان در فرهنگ مصر سبب رواج دوباره پرستش چندخدایی شد.

(د) مصریان اعتقاد داشتند روح پس از مرگ مدتی سرگردان می‌ماند و سپس به جسم بازمی‌گردد؛ به همین دلیل اجساد فرعون‌ها را برای جلوگیری از فاسد شدن مومیایی می‌کردند؛ اما چنین اعتقادی در میان مردم بین‌النهرین به چشم نمی‌خورد.

(پیدايش تمدن؛ بین‌النهرین و مصر، صفحه‌های ۳۶، ۳۹ و ۴۰)

۶۴- گزینه «۳»

(فاطمه عزیزی)
در دوران سلسله چهلین، شی‌هوانگ‌تی به منظور تسلط بیشتر حکومت مرکزی بر سرزمین چین، تشکیلات اداری و مالیاتی را نوسازی کرد و شبکه گسترده‌ای از جاده‌ها ساخت.

(هنر و چین، صفحه‌های ۴۷ و ۴۸)

۶۵- گزینه «۲»

(علیرضا آزادی‌زاده)
علل جنگ‌های پلوپونزی: رقابت و درگیری میان دولت شهرهای آتن و اسپارت - سیاست تفرقه‌افکنی پادشاهان هخامنشی

پیامد جنگ‌های پلوپونزی: پیروزی دولت شهر اسپارت بر آتن - ظهور قدرت جدید در مرزهای شمالی یونان (مقدونیه) و تسلط فیلیپ دوم بر یونان

(یونان و روم، صفحه ۵۲)

۶۶- گزینه «۳»

(رافیه ابراهیمی نژاد)
- امپراتور کنستانتین خود به مسیحیت گروید و در سال ۳۱۳ م. فرمانی را صادر کرد و این دین را با سایر ادیان امپراتوری برابر اعلام کرد. ۵۰ سال پس از کنستانتین، مسیحیت دین رسمی امپراتوری روم اعلام شد.
- امپراتور کنستانتین در سال ۳۳۰ م. شهر بیزانتیوم را به پایتختی برگزید.
- روم غربی در سال ۴۷۵ م. در اثر هجوم اقوام بیابان‌گرد نابود شد؛ اما روم شرقی تا سال ۱۴۵۳ م. دوام آورد.

(یونان و روم، صفحه‌های ۵۷، ۵۸، ۶۰)

۶۷- گزینه «۳»

(علیرضا آزادی‌زاده)
آگاهی‌های تاریخی تازه‌ای که در نتیجه خوانده شدن خط‌های باستانی و کاوش‌های باستان‌شناسی به‌دست آمد، نقش به‌سزایی در توجه و گرایش باستان‌شناسان و مورخان ایرانی و غیرایرانی به تاریخ ایران باستان در دو قرن اخیر داشته است.

(مطالعه و کاوش در گذشته‌های دور، صفحه ۶۳)

۶۸- گزینه «۴»

(رافیه ابراهیمی نژاد)
در نتیجه کاوش‌های باستان‌شناسی، اطلاعات تاریخی ارزشمندی به‌دست آمد. این آگاهی‌ها کمک کرد تا سلسله‌های پادشاهی مادی تا ساسانیان بهتر و بیشتر شناخته شوند و امکان تشخیص تاریخ واقعی از افسانه، تا حدودی فراهم آمد. همچنین نشان داد که چندین هزار سال پیش از مهاجرت اقوام آریایی، ساکنان فلات ایران به یک‌جانشینی و کشاورزی روی آورده و تمدن نسبتاً پیشرفته‌ای را بنیان نهاده بودند. یکی دیگر از نتایج تحقیقات دو قرن گذشته، تقسیم‌بندی جدیدی بود که مورخان از تاریخ ایران در دوره باستان ارائه کردند.

(مطالعه و کاوش در گذشته‌های دور، صفحه ۶۵)

۶۹- گزینه «۴»

(فاطمه عزیزی)
سابقه حضور انسان در فلات ایران به‌طور دقیق روشن نیست، اما بعضی پژوهشگران احتمال داده‌اند گروه‌هایی از جمعیت‌های انسانی از آفریقا، آسیای مرکزی، قفقاز و شبه‌قاره هند در دوران پارینه‌سنگی به سوی سرزمین ما مهاجرت کرده‌اند. کهن‌ترین نشانه و آثاری که از حضور انسان در ایران تاکنون کشف شده، مربوط به بستر کشف‌رود در نزدیکی مشهد در خراسان رضوی است. قدمت ابزارهای سنگی یافت شده در این مکان را حدود یک میلیون سال تخمین زده‌اند. از دیگر مناطق ایران، به ویژه از غارها نیز ابزارهای سنگی مختلفی با قدمت کمتری به‌دست آمده است. به هر حال تا ۱۲ هزار سال پیش، نواحی پایکوهی و دشت‌های ایران جولانگاه انسان‌هایی بوده که در پی شکار جانوران و گردآوری گیاهان خوراکی بوده‌اند.

(سپیده‌دم تمدن ایرانی، صفحه ۷۲)

۷۰- گزینه «۳»

(فاطمه عزیزی)
حکومت ایلام، سرانجام پس از قرن‌ها سلطنت، بر اثر یورش ویرانگر آشوریان در قرن ۷ ق.م. دچار انحطاط و فروپاشی شد.

(سپیده‌دم تمدن ایرانی، صفحه‌های ۷۷ و ۷۸)

جغرافیای ایران

۷۱- گزینه ۳

(امیررضا پرویزی)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱» و «۴»: صحیح هستند؛ زیرا توان اکولوژیکی و منابع آب، عناصر کلیدی در دید ترکیبی هستند و بدون آن‌ها توسعه شهری امکان‌پذیر نیست.
گزینه «۲»: صحیح است؛ چون مهاجرت و توزیع جمعیت تأثیر مستقیم بر گسترش شهر دارد.
گزینه «۳»: غلط است؛ زیرا سیاست‌های کلان نقش مهمی در توسعه شهری دارند. نادیده گرفتن سیاست‌های دولتی در دید ترکیبی خطای تحلیلی است.
(جغرافیا، علمی برای زندگی بهتر، صفحه ۷)

۷۲- گزینه ۲

(رافیه ابراهیمی نژاد)

- سؤال چه چیزی، به ماهیت هر پدیده یا مسئله می‌پردازد: «چه چیزی رخ داده است؟»

- سؤال چطور، به بررسی سیر تحول و تکوین پدیده‌ها می‌پردازد: «زمینه‌های به‌وجودآورنده این پدیده چیست؟»

- سؤال چرا، به علت وقوع پدیده می‌پردازد: «چرا این اتفاق رخ داده است؟»
(روش مطالعه و پژوهش در جغرافیا، صفحه ۸)

۷۳- گزینه ۲

(متین بهادرلو)

برای پاسخ به این سؤال، باید مراحل پژوهش در جغرافیا را دقیق بشناسیم:
۱- طرح سؤال و بیان مسئله: پژوهشگران ابتدا یک سؤال اصلی را مطرح می‌کنند: «آیا ساخت‌وسازها باعث کاهش کیفیت هوا شده‌اند؟»

۲- تدوین فرضیه: سپس فرضیه‌ای ارائه می‌شود که در اینجا فرضیه این است: «به نظر می‌رسد ساخت‌وسازها تأثیر مستقیم بر کاهش کیفیت هوا دارند.»

۳- جمع‌آوری اطلاعات: در این مرحله داده‌هایی از منابع مختلف (مانند آمار کیفیت هوا، میزان ساخت‌وسازها و تصاویر ماهواره‌ای) جمع‌آوری می‌شود.

۴- پردازش اطلاعات: داده‌های جمع‌آوری‌شده تحلیل و پردازش می‌شوند. این مرحله شامل مقایسه اطلاعات (مثلاً مقایسه کیفیت هوای شهر در سال‌های مختلف) است تا الگوها و روابط بین ساخت‌وسازها و کیفیت هوا مشخص شود.

۵- نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها: در پایان، نتایج به دست آمده، مستند شده و پیشنهادهایی برای کاهش اثر ساخت‌وسازها ارائه می‌شود.

(روش مطالعه و پژوهش در جغرافیا، صفحه‌های ۹ تا ۱۲)

۷۴- گزینه ۲

(کنگور فارح از کشور ۹۸)

موقعیت مطلق عبارت است از محل دقیق هر پدیده یا مکان، با توجه به طول و عرض جغرافیایی آن. موقعیت نسبی نیز محل قرارگیری هر مکان، نسبت به پدیده‌های طبیعی یا انسانی پیرامون خود است. در بین گزینه‌ها، عبارت گزینه «۲» بیانگر موقعیت مطلق است و سایر عبارات بیانگر موقعیت نسبی‌اند.

(موقعیت جغرافیایی ایران، صفحه ۱۳)

۷۵- گزینه ۳

(امیررضا پرویزی)

دریای عمان، به‌واسطه مجاورت با آب‌های آزاد (اقیانوس هند) و وجود سواحل با قابلیت‌های دفاعی مناسب، از نظر اقتصادی و نظامی اهمیت بسیاری برای ایران دارد.

(موقعیت جغرافیایی ایران، صفحه ۱۹)

۷۶- گزینه ۳

(رافیه ابراهیمی نژاد)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تخت سلیمان از رشته‌کوه‌های منطقه کوهستانی البرز است؛ نه خراسان.

گزینه «۲»: رشته‌کوه زاگرس در اثر برخورد دو صفحه عربستان و اوراسیا به‌وجود آمده است و فرسایش سبب تغییر شکل آن می‌شود.

گزینه «۳»: برهم خوردن تعادل جریان رودها بر اثر دست‌کاری‌های انسانی از جمله عوامل انسانی تغییردهنده رودها و تغییرات اقلیمی از جمله عوامل طبیعی برهم خوردن تعادل رودهاست.

گزینه «۴»: ناهموازی‌های منطقه کوهستانی مرکزی دو نوع است: بخشی کوه‌های چین‌خورده که به آن‌ها کوه‌های مرکزی گفته می‌شود و برخی توده‌های نفوذی آذرین که به آن‌ها کوه‌های منفرد مرکزی می‌گویند.

(ناهمواری‌های ایران، صفحه‌های ۲۵ تا ۲۹)

۷۷- گزینه ۲

(متین بهادرلو)

بررسی عبارات نادرست:

- چین‌خوردگی‌های دیواره‌مانند با دره‌های موازی، از چشم‌اندازهای نواحی کوهستانی غربی (زاگرس) است.

- علت به‌وجود آمدن گنبد‌های نمکی در زاگرس، عوامل درونی و وزن مخصوص کمتر نمک نسبت به رسوبات اطراف خود است.

(ناهمواری‌های ایران، صفحه‌های ۲۵ تا ۲۷)

۷۸- گزینه ۴

(متین بهادرلو)

شهر کرد و تبریز هر دو آب و هوای کوهستانی دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اهواز، آب و هوای گرم و خشک و بوشهر، آب و هوای گرم و شرجی دارد.

گزینه «۲»: بندرعباس، آب و هوای گرم و شرجی و زاهدان، آب و هوای گرم و خشک دارد.

گزینه «۳»: اصفهان، آب و هوای گرم و خشک و شیراز، آب و هوای کوهستانی دارد.

(آب و هوای ایران، صفحه ۳۲)

۷۹- گزینه ۴

(رافیه ابراهیمی نژاد)

نام توده هوا	منشأ	اثر آب و هوایی	زمان ورود به کشور
مرطوب موسمی	اقیانوس هند	باران‌های سیلابی	دوره گرم سال
مرطوب غربی	دریای مدیترانه و اقیانوس اطلس	باران و برف	دوره سرد سال
سرد و خشک سیری	شمال شرقی	سردی و خشکی هوا و بارش در سواحل خزر	دوره سرد سال
گرم و خشک	عربستان	افزایش شدید دما	دوره گرم سال
سودانی	دریای سرخ	بارندگی	دوره سرد سال

(آب و هوای ایران، صفحه ۳۰)

۸۰- گزینه ۴

(امیررضا پرویزی)

در مناطق داخلی ایران، به دلیل فاصله زیاد از دریاها و منابع رطوبتی، تابش خورشید در تابستان موجب افزایش شدید دما و خشکی هوا می‌شود؛ در حالی که در نواحی شمالی و غربی کشور بارش‌ها به دلیل تقارن فشارهای جوی و کوه‌های مرتفع، بیشتر از دیگر نواحی کشور است.

(آب و هوای ایران، صفحه‌های ۳۶ تا ۴۰)

منطق

۸۱- گزینه «۴»

(طهورا، ره‌انجام)

نکته: تصور، درک صرف ما از مفاهیم فارغ از حقیقی یا تخیلی بودن و ارتباط آن‌ها با سایر امور است، اما تصدیق حکم و قضاوتی درباره مفاهیم است که در آن اوصافی را به آن‌ها نسبت داده یا سلب می‌کنیم. برای رسیدن به تصور جدید، نیاز به تعریف کردن آن مفهوم در پاسخ سؤال «چیست» داریم و برای یک تصدیق جدید باید در پاسخ «چرایی»، با یک استدلال پاسخ دهیم. بنابراین با بررسی گزینه‌ها متوجه می‌شویم که گزینه «۴» نادرست است، چرا که تصور از طریق تعریف معلوم می‌شود.

(منطق، ترازوی انریشه، صفحه‌های ۷ و ۹)

۸۲- گزینه «۳»

(مفهم رضایی‌بقا)

همه گزینه‌ها مستعد مغالطه «اشتراک لفظ» هستند؛ به جز گزینه «۳» که مستعد مغالطه «ابهام در مرجع ضمیر» است.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «عکس گرفتن»، به معنای دریافت عکس یا انداختن عکس می‌تواند باشد.

گزینه «۲»: «همراه مریض»، به معنای شخصی که همراه با اوست یا تلفظ همراه او می‌تواند باشد.

گزینه «۳»: در این گزینه، مشخص نیست که حسن در مصاحبه قبول شده است یا دوستش.

گزینه «۴»: «داد» می‌تواند به معنای فریاد زدن یا عدالت باشد.

(لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۷)

۸۳- گزینه «۱»

(طهورا، ره‌انجام)

نکته: روابط چهارگانه «تباین، تساوی، عموم و خصوص مطلق و عموم و خصوص من‌وجه» میان مصادیق دو مفهوم کلی برقرارند و شامل مفاهیم جزئی نمی‌شوند. عبارت «این رز هلندی» مفهومی جزئی است (به دلیل آمدن صفت اشاره بر سر آن). عبارات «کتاب ریاضی اول ابتدایی» و «موسیقی کلاسیک» علی‌رغم محدود شدن دامنه مصادیق با قیودی که همراه آن‌ها آمده، همچنان کلی هستند و به‌طور دقیق به مورد جزئی اشاره نمی‌کنند. با توجه به این نکته و بررسی گزینه‌ها، پاسخ گزینه «۱» است.

(مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۳)

۸۴- گزینه «۴»

(مفهم رضایی‌بقا)

هر دایره، منحنی بسته است اما هر منحنی بسته‌ای، دایره نیست؛ پس این تعریف جامع است اما مانع نیست.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جامع نیست، زیرا شامل انسان‌های روستائین نمی‌شود.

گزینه «۲»: جامع نیست، زیرا انواع دیگر مثلث را در بر نمی‌گیرد.

گزینه «۳»: شامل بعضی از پرندگان که پرواز نمی‌کنند، نمی‌شود؛ پس جامع نیست. همچنین چون شامل حیواناتی است که پرواز می‌کنند اما پرنده نیستند، مانند خفاش، مانع نیز نمی‌باشد.

(اقسام و شرایط تعریف، صفحه ۳۵)

۸۵- گزینه «۴»

(بواز پاکدل)

تعریف از طریق بیان مترادف، همیشه «تعریف لغوی یا لفظی» خواهد بود، مانند تعریف «حجت: دلیل، برهان» و زمانی که در یک تعریف از مفاهیم عام و خاص نسبت به تصور مجهول استفاده شود، تعریف ما «مفهومی» خواهد بود؛ مانند تعریف «کیوی: نوعی میوه زمستانی» که «نوعی میوه»، مفهومی عام نسبت به مفهوم کیوی است و «زمستانی» مفهومی خاص است. همین‌طور تعریف «فلسفه: علمی که متکی به روش استدلال عقلی» که «علم» مفهومی عام نسبت به مفهوم فلسفه و «متکی به روش استدلال عقلی» مفهومی خاص نسبت به آن است.

(اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

۸۶- گزینه «۲»

(سالار صفایی)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این متن یک قیاس دارد؛ زیرا زمانی که مربی می‌گوید شاگردان قهرمان، استعداد و فیزیک بدنی‌شان شبیه به محمد بود، پس محمد نیز استعداد قهرمانی را دارد، در اینجا ما استدلال تمثیلی نداریم زیرا در استدلال تمثیلی، ما از یک امر مشابه استفاده می‌کنیم و حکم یک امر جزئی را به یک امر جزئی دیگر تسری می‌دهیم؛ اما اینجا حکمی سرایت نکرده بلکه خود امر مشابه در مقدمات پذیرفته شده و در نتیجه استعداد قهرمان شدن محمد ضروری است.

گزینه «۲»: فهمیدیم که این بخش از متن دارای قیاس بود. حال باید ببینیم استدلال تعمیمی کجای سخن مربی دیده می‌شود. مربی تعداد شاگردانی را که در این سال‌ها داشته و قهرمان شده‌اند، به همه تعمیم داده است، پس محمد هم مثل دیگر شاگردان، قهرمان می‌شود. این استدلال، تعمیمی است و پاسخ ما همین گزینه می‌باشد.

گزینه «۳»: استدلال تعمیمی دارد، اما فاقد استقرای تمثیلی می‌باشد.

گزینه «۴»: نه استنتاج بهترین تبیین دارد و نه استقرای تمثیلی؛ زیرا در این متن با حذف گزینه‌های احتمالی به بهترین تبیین نرسیده‌ایم.

(اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۱ تا ۴۹)

۸۷- گزینه ۳»

(ممر رضایی بقا)

در استقرای تمثیلی، از تمثیل استفاده می‌شود و از مشابهت‌های ظاهری میان دو امر جزئی، حکم یکی به دیگری تسری داده می‌شود. در گزینه ۳» زندگی به آب داخل لیوانِ تَرک‌خورده تشبیه شده است و از خالی شدن و تمام شدن آب داخل لیوانِ تَرک‌خورده در هر صورت، به تمام شدن قطعی و گذران بودن عمر حکم شده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» استنتاج بهترین تبیین است.

گزینه ۲» استنتاج بهترین تبیین است.

گزینه ۴» استقرای تعمیمی است.

(اقسام استرلال استقرایی، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۶، ۴۸ و ۴۹)

۸۸- گزینه ۳»

(طهورا ره‌انپا)

نکته ۱: قضیه جمله‌بامعنایی است که درباره چیزی خبر می‌دهد و می‌توانیم درباره صدق یا کذب آن قضاوت کنیم. بنابراین شامل جملات انشایی که بیانگر احساسات، تمایلات، خواسته‌ها و امور این چنینی هستند، نمی‌شود.

نکته ۲: اگر در قضیه‌ای به ثبوت یا نفی چیزی برای چیزی حکم شود، آن قضیه «حملی» و اگر به اتصال یا انفصال میان دو نسبت حکم شود، «شرطی» خواهد بود.

نکته ۳: در منطق به نهاد جمله، «موضوع» و به مسند آن، «محمول» و به فعل ربطی یا اسنادی، «نسبت یا رابطه قضیه» می‌گویند که می‌تواند موجه (است) یا سالبه (نیست) باشد.

بنابراین جملات به ترتیب از این قرار می‌باشند:

الف) حملیه موجه

ب) جمله انشایی قضیه نیست.

ج) قضیه شرطیه

د) قضیه شرطیه

ه) حملیه موجه

و) حملیه سالبه

(قضیه عملی، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۷)

۸۹- گزینه ۳»

(ممر رضایی بقا)

پس از استاندارد کردن قضایا، می‌توانیم نوع موضوع را بهتر تشخیص دهیم. گزینه ۳» به صورت «من خواننده همه به مجنون در وقت عصر عاشقی بودم.» استاندارد می‌شود و موضوع آن ضمیر «من» است؛ پس مفهومی جزئی است و قضیه از نوع شخصی می‌باشد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» قضیه‌ای شرطی است.

گزینه ۲» قضیه نیست؛ زیرا نهی است و جمله‌ای انشایی محسوب می‌شود.

گزینه ۴» قضیه‌ای محصوره است.

(قضیه عملی، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۸)

۹۰- گزینه ۴»

(سالار صفایی)

در صورت سؤال از ما خواسته قضیه‌ای را پیدا کنیم که سورپذیر باشد، یعنی باید تشخیص دهیم که کدام یک از گزینه‌ها محصوره است؛ زیرا قضیه محصوره، سورپذیر است.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه ۱» نکته‌ای که باید دقت کرد این است که چون «لشکر» موضوع قضیه است و شرایط مفهوم جزئی بودن را ندارد، نباید آن را قضیه محصوره گرفت. بلکه باید دقت کرد که آیا محمول می‌تواند بر تک تک مصادیق موضوع قضیه حمل شود یا خیر. در اینجا نمی‌تواند حمل شود و لشکر را به عنوان مجموعه خاص در نظر گرفته، پس قضیه مذکور «شخصیه» است و سورپذیر نیست.

گزینه ۲» هر قضیه‌ای که قیده‌های «همه، هیچ و بعضی» دارد به معنای این نیست که صددرصد آن قضیه محصوره خواهد بود. در اینجا ما نمی‌توانیم «دوازده تن بودن» را بر تک تک مصادیق موضوع حمل کنیم؛ مثلاً نمی‌توانیم بگوییم «یوحنا دوازده تن بود.» بلکه حواریون را یک مجموعه خاص در نظر می‌گیریم و چون موضوع قضیه ما، یک مجموعه خاص است که محمول تنها یکبار بر کل آن حمل می‌شود، پس قضیه «شخصیه» است و سورپذیر نیست.

گزینه ۳» این گزینه اصلاً شرایط قضیه بودن را ندارد تا مشخص شود سورپذیر است یا نیست؛ یعنی گزاره مذکور، انشایی است.

گزینه ۴» در اینجا محمول را می‌توان بر تک تک مصادیق موضوع حمل کرد و قضیه ما «محصوره» و سورپذیر است؛ مثلاً «علی شجاع است.» و «محمد شجاع است.» و ...

(قضیه عملی، صفحه‌های ۵۵ و ۵۸)

اقتصاد

۹۱- گزینه «۴»

(آرش کتاب فروش ببری)

الف) کسب و کار شخصی: هزینه‌های راه‌اندازی بالا، دارای مقیاس کوچک، آزادی عمل و سهولت در تصمیم‌گیری، منافع مالیاتی، مشکل تأمین مالی، شامل مشاغل خویش فرمایی

ب) شرکت سهامی: تخصص‌گرایی بیشتر، پیچیدگی‌ها در رابطه مدیریت و مالکیت، مسئولیت محدود در مقابل بدهی‌ها و دعاوی، قوانین پیچیده‌تر و گزارش‌دهی بیشتر

ج) شرکت تعاونی: هر عضو دارای یک رأی، توزیع سود به نسبت سرمایه هر

عضو، تأمین نیازمندی اعضا، بهبود وضعیت اقتصادی اعضا

د) مؤسسات غیرانتفاعی: مأموریت‌های غیرسودآور انسانی و اجتماعی، اهداف غیرتجاری

(انتخاب نوع کسب و کار، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۹)

۹۲- گزینه «۴»

(امسان عالی نزار)

برای تصمیم‌گیری درست در مورد کسب و کار باید قوانین زیر را به ترتیب رعایت کنید:

قانون اول: منابع خود را شناسایی کنید و بدانید که آن‌ها کمیاب‌اند.

قانون دوم: هزینه فرصت هر انتخاب را محاسبه کنید.

قانون سوم: قید بودجه خود را ترسیم کنید.

قانون چهارم: هزینه‌های هدررفته را فراموش کنید.

قانون پنجم: بین هزینه‌ها و منافع خود، مقایسه کنید.

(اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۲۴ تا ۲۹)

۹۳- گزینه «۱»

(سارا شریفی)

الف) در نقاط ابتدایی و انتهای نمودار (محل برخورد منحنی با محورهای افقی و عمودی)، می‌توان تنها یک محصول تولید کرد. مثلاً در نقطه «پ» فقط کالای A و در نقطه «ج» فقط کالای B تولید می‌شود. تولید در هر نقطه‌ای که بر روی نمودار باشد، کاراست.

ب) در نقطه «ت» ۹۰۰ واحد کالای A و در نقطه «ج»، ۴۰۰ واحد کالای A تولید می‌شود. با انتقال از نقطه «ت» به نقطه «ج» میزان تولید کالای

A، ۵۰۰ واحد کاهش می‌یابد. در نتیجه می‌توان گفت هزینه فرصت تولید در نقطه «ج»، به جای تولید در نقطه «ت» ۵۰۰ واحد کالای A است که از تولید آن صرف‌نظر شده است.

ج) اگر تعداد کارگران خط تولید زیاد شود، یعنی منابع تولید افزایش یافته است. در صورت افزایش منابع تولید، منحنی مرز امکانات تولید به سمت راست و بالا منتقل می‌شود.

(مرز امکانات تولید، صفحه‌های ۳۶ تا ۴۱)

۹۴- گزینه «۲»

(علی صیری)

- «کالای پست»، کالایی است که با افزایش درآمد، تقاضا برای آن کاهش می‌یابد و کالای مرغوب، کالایی است که با افزایش درآمد، تقاضای آن افزایش می‌یابد.

- «کالاهای مکمل» کالاهایی هستند که با هم در ارتباط‌اند و با یکدیگر مصرف می‌شوند. در این صورت افزایش قیمت در یکی از کالاهای مکمل، باعث کاهش تقاضای کالای دیگری که با آن مصرف شده است، می‌شود.

(مثل خمیردندان و مسواک)

- کالاهایی که «مُد» می‌شوند، حتی بدون تغییر قیمت، مقدار تقاضای آن‌ها زیادتر می‌شود.

(بازار پیست و پلوتنه عمل می‌کنند، صفحه ۳۹)

۹۵- گزینه «۳»

(آیبرا ریمی)

الف: این نقطه بر روی نمودار تقاضا قرار دارد. در نمودار تقاضا رابطه قیمت و مقدار معکوس است، یعنی با افزایش قیمت میزان تقاضا کاهش می‌یابد و با کاهش قیمت میزان تقاضا افزایش می‌یابد. با توجه به نقطه تعادلی (محل برخورد دو نمودار)، در نقطه «الف»، میزان تقاضا ۶۰ واحد است، یعنی نسبت به مقدار تعادلی (۸۰ واحد)، ۲۰ واحد کمبود تقاضا داریم.

ب: محل برخورد دو نمودار و نشان‌دهنده قیمت و مقدار تعادلی است. در نقطه تعادل در بازار هیچ مازاد و کمبودی وجود ندارد و میزان عرضه و تقاضا با هم برابر است. نقطه تعادل بیانگر بیشترین سطح دستمزد عرضه‌کننده است، زیرا تمام چیزی که تولید کرده را به فروش می‌رساند. طبق نمودار قیمت تعادلی برابر ۷۰ است، بنابراین برای رسیدن به تعادل آقای احمدی باید قیمت خود را از ۵۰ به ۷۰ افزایش دهد.

ج: این نقطه بیانگر میزان تقاضای پارچه در سطح قیمت ۵۰ است، در این نقطه ۱۰۰ واحد پارچه تقاضا شده در حالی که آقای احمدی تنها ۶۰ واحد پارچه عرضه کرده است، بنابراین ۴۰ واحد مازاد تقاضا وجود دارد و تعدادی از تقاضاکنندگان نمی‌توانند پارچه خود را خریداری کنند.

آقای احمدی با افزایش میزان تولید، قیمت پارچه را نیز بالا می‌برد؛ زیرا رابطه قیمت و مقدار در نمودار عرضه مستقیم است. بنابراین با افزایش تولید در نقطه «ج» قرار نمی‌گیرد.

(بازار پیست و چگونه عمل می‌کند؟، صفحه‌های ۳۸ تا ۵۱)

۹۶- گزینه «۳»

- «مالیات بر عوارض گمرکی و خدماتی»، ممکن است براساس قیمت و ارزش کالاها یا براساس ویژگی‌ها و مشخصات آن‌ها (مانند حجم، وزن و ...) تعیین و دریافت شود.

- مبنای «مالیات بر دارایی»، ثروت مؤدی (پرداخت‌کننده مالیات) است. مالیات بر ارث نیز نوعی مالیات بر دارایی محسوب می‌شود.

- «مالیات بر ارزش افزوده» مالیاتی است که از تفاوت بین ارزش کالا و خدمات عرضه‌شده با ارزش کالا و خدمات خریداری‌شده در دوره‌ای مشخص گرفته می‌شود.

(نقش دولت در اقتصاد پیست؟ صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

۹۷- گزینه «۳»

(الف) مرحله اول (تولید پنبه):

$$۷,۰۰۰ \times \frac{۵}{۱۰۰} = ۳۵۰$$

مرحله چهارم (پوشاک):

$$۲۵,۰۰۰ \times \frac{۵}{۱۰۰} = ۱۲۵۰$$

(ب)

$$۱۰,۰۰۰ \times \frac{۵}{۱۰۰} = ۵۰۰$$

$$۱۰,۰۰۰ + ۵۰۰ = ۱۰,۵۰۰$$

(نقش دولت در اقتصاد پیست؟، صفحه ۶۳)

۹۸- گزینه «۲»

(علی صیری) کنفرانس پولی و مالی سازمان ملل (برتن وودز) در سال ۱۹۴۴ تشکیل شد و نتیجه آن تشکیل بانک جهانی توسعه و صندوق بین‌المللی پول بود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: با وجود منافع قابل توجهی که تجارت بین‌الملل برای کشورها دارد؛ اما در عمل دولت‌های گوناگون با روند تجارت بین‌الملل یکسان برخورد نکرده‌اند.

گزینه «۳»: آمریکا، کانادا و مکزیک در سال ۱۹۹۲، پیمان تجارت آزاد مشهور به پیمان نفتا را امضا کردند.

گزینه «۴»: در دوره بین دو جنگ جهانی، کارگران و تولیدکنندگان، کنگره آمریکا را متقاعد کردند که تعرفه‌های گمرکی را تا ۵۲ درصد افزایش دهد.

(تجارت بین‌الملل، صفحه‌های ۷۴ و ۷۵)

۹۹- گزینه «۱»

(الف) کشور مالزی در مقایسه با سایر کشورها کالای A بیشتری (۷۵ تن) تولید می‌کند، در نتیجه در تولید این کالا مزیت مطلق دارد.

(ب) کشور فیلیپین در تولید کالای A و B نسبت به دیگر کشورها مزیت مطلق ندارد، اما در کشور خود در تولید کالای B (۵۶ تن) نسبت به کالای A (۳۵ تن) مزیت نسبی دارد.

بنابراین باید در تولید کالای B متمرکز شود و کالای A مورد نیاز خود را از کشور مالزی وارد کند.

(ج) کشور اندونزی در مقایسه با سایر کشورها کالای B بیشتری (۶۱ تن) تولید می‌کند، در نتیجه در تولید این کالا مزیت مطلق دارد.

(تجارت بین‌الملل، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

۱۰۰- گزینه «۴»

(آرش کتاب‌فروش‌بدری) در صورتی یک کشور می‌تواند به وضعیت استقلال و استحکام اقتصادی نزدیک شود که با خلق مزیت‌های جدید اقتصادی، امکان تأمین برخی نیازهای مهم و اساسی را در داخل کشور فراهم کند.

(تجارت بین‌الملل، صفحه ۷۷)

دفترچه پاسخ ✓

عمومی دهم

(رشته انسانی)

۷ فروردین ماه ۱۴۰۴

تعداد سؤالات و زمان پاسخگویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی (۱)	۲۰	۱۰۱-۱۲۰	۲۰
دین و زندگی (۱)	۱۰	۱۲۱-۱۳۰	۱۰
زبان انگلیسی (۱)	۱۰	۱۳۱-۱۴۰	۱۰
جمع دروس عمومی	۴۰	—	۴۰

مراکان

محمدحسین اسلامی - حسن افتاده - مریم پیروی - حسین پرهیزگار - محسن فدایی - افشین کیانی - الهام محمدی - مرتضی منشاری - محمد نورانی	فارسی (۱)
فریدین سماقی - مرتضی محسنی کبیر - میثم هاشمی	دین و زندگی (۱)
رحمت‌اله استیری - محسن رحیمی - مجتبی درخشان گرمی - مانی صفائی سلیمانلو	زبان انگلیسی (۱)

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	ویراستار رتبه برتر	گروه مستندسازی
فارسی (۱)	الهام محمدی	مرتضی منشاری	سحر محمدزاده سالیانی	الناز معتمدی
دین و زندگی (۱)	یاسین سعدی	محمد مهدی افشار	نازنین فاطمه حاجیلو	محمد صدرا پنجه پور
دین و زندگی (۱) (اقلیت)	دبورا حاتانیا	دبورا حاتانیا	—	—
زبان انگلیسی (۱)	عقیل محمدی روش	فاطمه نقدی	نازنین فاطمه حاجیلو	سپهر اشتیاقی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	حبیبه محبی
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رفوفی
حروفنگار و صفحه آرا	فاطمه علی یاری
ناظر چاپ	سوران نعیمی

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

فارسی (۱)

۱۰۱- گزینه «۳»

(الهام ممری)

نادره: بی‌همتا، شگفت‌آور

ابوالعجائب: شگفت‌انگیز

(لغت، واژه‌نامه)

۱۰۲- گزینه «۱»

(الهام ممری)

عمله (جمع) ← عامل (مفرد) / مکاید (جمع) ← مکیدت (مفرد) / کایدان

(جمع) ← کاید (مفرد) / بهایم (جمع) ← بهیمه (مفرد)

همهٔ واژگان صورت سؤال به جز «کایدان»، جمع مکسر هستند.

(لغت، ترکیبی)

۱۰۳- گزینه «۴»

(افشین کیانی)

املای صحیح واژگان عبارت‌اند از:

الف) محنت

ب) حضيض

ج) تراز

د) غوکان

(املا، ترکیبی)

۱۰۴- گزینه «۲»

(سین پرهیزگار - سبزواری)

«چون» در بیت صورت سؤال، به معنای «هنگامی که»، پیوند وابسته‌ساز

است. واژگان مشخص شده در ابیات «الف، د، هـ» نیز پیوند وابسته‌ساز

هستند.

در بیت‌های «ب، ج»، واژه‌های مشخص شده به معنای «مثل و مانند» است،

بنابراین حرف اضافه هستند.

(دستور زبان فارسی، صفحه ۱۴)

۱۰۵- گزینه «۴»

(مریم پیروی)

نیکوخوا بهتر است [هزاربار از نیکورو ← حذف به قرینه معنایی (معنوی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: امید را در نومییدی [بسته دان] ← حذف به قرینه لفظی

گزینه «۲»: قرابت خویش را [حق شناس باش] ← حذف به قرینه لفظی

گزینه «۳»: آب را [دوست می‌دارم] ← حذف به قرینه لفظی

(دستور زبان فارسی، صفحه ۱۹)

۱۰۶- گزینه «۲»

(الهام ممری)

واژگان گزینه «۲»، به دلیل آن‌ها که در آن‌ها از حروف شش‌گانه مهم املائی

به کاررفته است، از واژگان مهم املائی، محسوب می‌شوند.

سودا (س) / رحمت (ح، ت) / رقعہ (ق، ع)

واژگان دو تلفظی: پادشاه ← «پاژ / شاه» و «پا / د / شاه»

آموزگار ← «آ / موژ / گار» و «آ / مو / ز / گار»

جاودان ← «جاؤ / دان»، «جا / و / دان»

دقت کنید: منظور از واژه‌های دو تلفظی واژگانی هستند که در فارسی معیار

و رایج به دو شکل تلفظ می‌شوند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: واژه‌های «پلاس و عذر» اهمیت املائی دارند و واژه‌های

«آسمان و روزگار» دو تلفظی هستند.

گزینه «۳»: واژه «مخمصه» اهمیت املائی دارد و واژه‌های «مهربان و آشنا»

دو تلفظی هستند.

گزینه «۴»: واژه «اخت‌شدن» اهمیت املائی دارد و واژه «استوار» دو تلفظی

است.

(دستور زبان فارسی، صفحه‌های ۵۵ و ۶۳)

۱۰۷- گزینه «۲»

(مهم نورانی)

تشبیه: «تیر جور» (اضافه تشبیهی)، تشبیه تحمل به سپر / واج آرایی: تکرار

واج «ت» / مراعات نظیر: تیر و کمان و سپر / کنایه: «سپر کردن» کنایه از

«مقاومت کردن، محافظ ساختن»

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۴۱)

گزینه «۲»: هنگامی که صداقت و راستی ندارم چرا باید ریا و تزویر به کار برم و خلاف آن خود را نشان دهم؟
گزینه «۳»: ای جامی، از ریاکاری دست بردار چون با این شیوه نمی توانی به مقصود خود برسی.

(مفهوم، صفحه ۱۸)

تبدیل نمونه سؤال های امتحانی به تست

۱۱۱ - گزینه «۴» (تبدیل به تست کتاب جامع)

گرته برداری: طراحی چیزی به کمک گرده یا خاکه زنگ یا زغال؛ نسخه برداری از روی یک تصویر یا طرح
بیرنگ: نمونه و طرحی که نقاش به صورت کمرنگ یا نقطه چین بر کاغذ می آورد و سپس آن را کامل رنگ آمیزی می کند، طرح اولیه

(لغت، واژه نامه)

۱۱۲ - گزینه «۱» (الهام معماری)

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۲»: املا صحیح: خذلان
گزینه «۳»: املا صحیح: لثیمی
گزینه «۴»: املا صحیح: غایت

(املا، ترکیبی)

۱۱۳ - گزینه «۱» (تبدیل به تست از کتاب جامع)

«واو» عطف: میان دو کلمه قرار می گیرد و دو کلمه را از نظر نقش دستوری هم پایه یکدیگر می سازد.

«واو» نشانه ربط: میان دو جمله قرار می گیرد و دو جمله را به هم ربط می دهد.

«واو» میانوند: اجزای یک واژه را به هم پیوند می دهد.

گیسوان برآشفته و پریشان: (واو عطف) آن دختر در باد رقصیده [بود] و (واو ربط) به هوا برخاسته بود و (واو ربط) ... این چنین بود پریشان و آرام؟ (واو عطف)

(دستور زبان فارسی، صفحه های ۶۸ و ۶۹)

۱۰۸ - گزینه «۳» (مریم پیروی)

در بیت گزینه «۳»، حس آمیزی به کار نرفته است.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: «رنگ سخن»: دوحس بینایی (رنگ) و حس شنوایی (سخن) به هم آمیخته است.

گزینه «۲»: «روشن بودن حرف»: دو حس بینایی (روشن بودن) و حس شنوایی (حرف) به هم آمیخته است.

گزینه «۴»: «هر نوایی که وادیدم»: دو حس شنوایی (نوا) و حس بینایی (وادیدن) به هم آمیخته است.

(آرایه های ادبی، صفحه ۱۵)

۱۰۹ - گزینه «۴» (مفسن فردایی - شیراز)

مفهوم کلی مشترک: دگرگونی و تغییر اوضاع

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: مفهوم: ناپایداری و تغییر احوال. همان طور که ابتدا ناصر خسرو وضعیت نابه سامانی داشت اما پس از آن احوالش بهبود یافت.

گزینه «۲»: معنای عبارت: «هر شادی که پایانش غم است، شادی مدان.» (هیچ یک باقی نمی ماند، نه غم و نه شادی)

مفهوم: ناپایداری غم و شادی

گزینه «۳»: به ناپایداری غم و شادی اشاره می کند.

(مفهوم، صفحه ۶۴)

۱۱۰ - گزینه «۴» (مریم پیروی)

مفهوم مشترک عبارت صورت سؤال و سایر گزینه ها به ریاکاری و تفاوت ظاهر و باطن دلالت می کنند، در حالی که در گزینه «۴»، به تأثیر گذاری باطن افراد در ظاهر آن ها اشاره می کند.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: ظاهر او همانند بایزید موجه و نیکو اما باطنش هم چو بولهب، بد و حقیر است، در ظاهر گندم اما باطنش ارزن پوسیده و آفت زده است.

۱۱۴- گزینه «۱»

(هماهنگ کشوری - فرردار ۱۳۰۲)

کنگره (اسم) + نویسندگان (مضاف‌الیه) + ایران (مضاف‌الیه)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: سفر (اسم) + تابستانی (صفت) + یوش (مضاف‌الیه)

گزینه «۳»: خلف (اسم) + صدق (صفت) + نیاکان (مضاف‌الیه)

گزینه «۴»: گریز (اسم) + رندانه (صفت) + معلم (مضاف‌الیه)

(دستور زبان فارسی، صفحه ۳۴)

۱۱۵- گزینه «۱»

(مر تثنی منشاری - اردبیل)

ضمیر پیوسته «ش» نقش متممی دارد: چو به او (ش) گفتم ...

سایر ضمائر در سایر گزینه‌ها، مفعول هستند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: فرشته تو (ت) را به دو دست دعا نگه دارد: مفعول

گزینه «۳»: بوی گل و ریحان‌ها من (م) را بی‌خویشتن کردی (می‌کرد):

مفعول

گزینه «۴»: نه او (ش) را خدا توانم خواند ...: مفعول

(دستور زبان فارسی، صفحه ۵۰)

۱۱۶- گزینه «۱»

(حسن افتاده - تبریز)

در گزینه «۱»، ایهام وجود ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «زبان» مجاز از «قدرت سخن گفتن»

گزینه «۳»: «بنا»، در مصراع اول استعاره از «ظلم»

گزینه «۴»: تشبیه: «آفتاب وفا»: وفا (مشبه)، آفتاب (مشبه‌به)

(آرایه‌های ادبی، ترکیبی)

۱۱۷- گزینه «۳»

(مهمربین اسلامی)

واژه‌های گزینه «۳»، «رستن» و «پیوستن» سجع محسوب نمی‌شوند، زیرا

واژه «پیوستن» در انتهای جمله دوم نیامده بنابراین سجع نساخته است.

در این گزینه، واژه‌های «رستن» و «گذشتن» سجع دارند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: هر دو واژه هم از نظر وزن و هم از نظر صامت و مصوت پایانی یکسان هستند.

گزینه «۲»: هر دو واژه از نظر صامت و مصوت پایانی یکسان هستند.

گزینه «۴»: هر دو واژه از نظر وزن یکسان هستند.

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۵۵)

۱۱۸- گزینه «۲»

(تبدیل به تست از کتاب جامع)

در بیرنگ اسب حرفی به کارش بود: در کشیدن طرح اولیه اسب تسلط و مهارت کافی نداشت.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: آدمی افتاده و صاف ← فروتن و بی‌آلایش

گزینه «۴»: دستی نازک داشت. نقش‌بندی‌اش دلگشا بود و رنگ را نگارین

می‌ریخت ← دلالت بر مهارت و هنرمندی معلم دارد.

گزینه «۳»: دور نبود. صورتک به رو نداشت ← صمیمی و بی‌ریا

(مفهوم، صفحه ۶۶)

۱۱۹- گزینه «۴»

(تبدیل به تست از کتاب جامع)

چون بر رقعۀ من اطلاع یابد قیاس کند که مرا اهلیت چیست: وقتی نامه مرا بخواند، بسجد و بفهمد که شایستگی و لیاقت من در چه حد و اندازه است.

(مفهوم، صفحه‌های ۶۱ و ۶۲)

۱۲۰- گزینه «۴»

(الهام مسمری)

معنای عبارت عربی: ارزش هر جای و جایگاهی به کسی است که در آن قرار گرفته است.

معنای شعر: امام حسین (ع)، با خون خود در عرصۀ تاریخ، فرهنگ ایشان و از خودگذشتگی و ایستادگی در برابر ظلم و ستم را به بشریت یاد می‌دهد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: معنای آیه: آن‌ها مکر کردند و خدا نیز با آن‌ها مکر کرد که بهترین مکرکننده مکرکنندگان است.

معنای عبارت: مکر و حیله مکرکنندگان با خواست و تقدیر الهی نمی‌تواند، برابری کند.

گزینه «۲»: معنای آیه: هر که به خداوند توکل کند، خداوند برای او کافی است.

معنای بیت: هر که دوست‌داران خداوند را حرمت نهد و از آنان حمایت کند، خداوند نیز در هر شرایطی او را حمایت و کفایت می‌کند.

گزینه «۳»: معنای حدیث: روزگار دو روز است، روزی به کام تو و روزی به زیان تو.

معنای بیت: مرگ که افراد زیادی را از بین برد، روزی گریبان شما را خواهد گرفت و شما را نیز نابود خواهد کرد.

(مفهوم، ترکیبی)

دین و زندگی (۱)

۱۲۱- گزینه «۳»

(مبني هاشمی)

اگر جهان دیگری وجود نداشته باشد که ظالم را به مجازات واقعی‌اش برساند و حق مظلوم را بستاند، بر نظام عادلانه خداوند ایراد وارد می‌شود.

(آینه روشن، صفحه ۵۵)

۱۲۲- گزینه «۲»

(مرفتضی مستنکیبیر)

براساس آیه ۹۹ سوره مؤمنون که درباره شرح حال گناهکاران در برزخ است: «حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ... آنگاه که مرگ یکی از آن‌ها فرا رسد، می‌گوید: پروردگارا مرا بازگردانید. باشد که عمل صالح انجام دهم؛ آنچه را در گذشته ترک کرده‌ام...» تمنای گناهکاران برای بازگشت به دنیا زمانی است که مرگ یکی از آن‌ها فرا می‌رسد و این تمنا و درخواست برای آن است که بیایند و عمل صالح انجام دهند.

(منزنگاه، صفحه ۶۳)

۱۲۳- گزینه «۲»

(فردین سماقی)

راه‌های فریب شیطان، محدود است و فقط از طریق وسوسه کردن و فریب دادن می‌تواند ما را در دام بیندازد. شیطان سوگند یاد کرده که فرزندان آدم را فریب دهد و از رسیدن به بهشت باز دارد.

(پرواز، صفحه ۲۳)

۱۲۴- گزینه «۱»

(مرفتضی مستنکیبیر)

در مرحله اول قیامت و حادثه تغییر در ساختار زمین و آسمان‌ها، کوه‌ها سخت در هم کوبیده شده و متلاشی می‌شوند و همچون ذرات گرد و غبار در هوا پراکنده می‌گردند و قرآن در این باره می‌فرماید: «... وَ كَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيبًا مَّهِيلًا... و کوه‌ها [چنان در هم کوبیده شوند که] به‌صورت توده‌هایی از شن نرم درآیند.»

(واقعه بزرگ، صفحه ۷۳)

۱۲۵- گزینه «۱»

(فردین سماقی)

افراد زیرک با انتخاب خدا به عنوان هدف اصلی خود، هم از بهره‌های مادی زندگی استفاده می‌کنند و هم از آنجایی که تمام کارهای دنیوی خود را در جهت رضای خدا انجام می‌دهند، جان و دل خویش را به خداوند نزدیک‌تر می‌کنند و سرای آخرت خویش را نیز آباد می‌سازند.

(هدف زندگی، صفحه ۱۱)

۱۲۶- گزینه «۲»

(مرفتضی مستنکیبیر)

- دیدار متوفی با خانواده خویش پس از مرگ، درباره یکی از ویژگی‌های عالم برزخ یعنی وجود ارتباط میان عالم برزخ و دنیا است.
- ایجاد انحرافات فکری و اخلاقی در دیگران، مؤید آثار متأخر منفی است و همچنین به باز بودن پرونده اعمال انسان‌ها اشاره دارد. (درست بودن بخش دوم همه گزینه‌ها)

- گفت‌وگوی فرشتگان با انسان پس از مرگ که در آیه ۹۷ سوره نساء آمده است، مؤید وجود شعور و آگاهی از ویژگی‌های عالم برزخ است.

(منزنگاه، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۶)

زبان انگلیسی (۱)

۱۲۷- گزینه «۴»

(فرزین سماقی)

در میان سرمایه‌هایی که خداوند متعال در راستای کرامت‌بخشی انسان عطا کرده است، سرمایه پیامبران و پیشوایان پاک و دلسوز، سرمایه بیرونی است و نشان‌دادن راه سعادت و کمک در پیمودن راه حق پیامد بهره‌مندی از آن است.

(پر پرواز، صفحه ۲۱)

۱۲۸- گزینه «۴»

(یاسین ساعری)

ما غیر از بعد جسمانی، بُعد دیگری داریم که در فرهنگ دینی، از آن به «روح» تعبیر شده است. همین بعد است که به ما توانایی «انتخاب» و «تصمیم‌گیری» می‌دهد.

(فور فقیقی، صفحه ۳۳)

۱۲۹- گزینه «۳»

(مرتضی ممسنی‌کبیر)

در مرحله دوم قیامت و زنده‌شدن همه انسان‌ها، بار دیگر بانگ سهمناکی در عالم می‌پیچد و حیات مجدد انسان‌ها آغاز می‌شود. با این صدا، همه مردگان دوباره زنده می‌شوند و در پیشگاه خداوند، حاضر می‌گردند. در این هنگام انسان‌های گناهکار به دنبال راه فرار می‌گردند؛ دل‌های آنان سخت هراسان و چشم‌هایشان از ترس به زیر افکنده است. آیه شریفه «وَأِنْ عَلَيْنَا لَحَافِظِينَ كِرَامًا كَاتِبِينَ يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ: بی‌گمان برای شما نگهبانانی هستند، نویسندگانی گرانقدر، می‌دانند آنچه را که انجام می‌دهید» مربوط به گواهی دادن فرشتگان الهی در روز قیامت است.

(واقعه بزرگ، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۵)

۱۳۰- گزینه «۱»

(میثم هاشمی)

نترسیدن انسان از مرگ سبب می‌شود که دفاع از حق و مظلوم و فداکاری در راه خدا آسان‌تر شود و شجاعت به مرحله‌عالی آن برسد. این شور و نشاط در زندگی معتقدین به معاد، به این دلیل است که انسان می‌داند هیچ‌یک از کارهای نیک او در آن جهان (جهان آخرت) بی‌پاداش نمی‌ماند.

(پنوره‌ای به روشنائی، صفحه‌های ۴۰ و ۴۱)

۱۳۱- گزینه «۲»

(رهمت‌اله استیری)

ترجمه جمله: «رودخانه‌آمازون طولانی‌ترین رودخانه در آمریکای جنوبی است که زیستگاه بسیاری از حیوانات و گیاهان رنگارنگ است.»

نکته مهم درسی:

با توجه به معنای جمله و عبارت "in South America" در جای خالی به صفت عالی نیاز داریم. به کار بردن "most" همراه "est" صحیح نیست (رد گزینه «۱»).

(گرامر)

۱۳۲- گزینه «۳»

(رهمت‌اله استیری)

ترجمه جمله: «پس از یک روز طولانی در مدرسه، جک به خانه آمد و روی صندلی چوبی فرمز بزرگ خود استراحت کرد.»

نکته مهم درسی:

ترتیب قرار گرفتن چند صفت پشت سر هم (از چپ به راست) در زبان انگلیسی به صورت زیر است:

جنس + ملیت + شکل + رنگ + سن + اندازه + کیفیت

(گرامر)

۱۳۳- گزینه «۲»

(مجتبی درفشان‌گرمی)

ترجمه جمله: «فکر نمی‌کنم آن‌ها برنده مسابقه شوند. تیم آن‌ها به اندازه کافی قوی نیست.»

نکته مهم درسی:

باتوجه به مفهوم جمله به زمان آینده نیاز داریم (رد گزینه‌های «۳» و «۴»). ساختار "be going to" در گزینه «۱» به صورت ناقص آمده است (رد گزینه «۱»).

(گرامر)

برای شکار و از پا درآوردن طعمه‌شان با هم همکاری می‌کنند. آن‌ها به داشتن آرواره‌های قدرتمند و دندان‌های تیزشان معروف هستند، که به آن‌ها کمک می‌کند تا غذا را شکار کنند و بخورند.

شیرهای نر یال‌های بزرگ و پف‌دار در اطراف گردن خود دارند. یال آن‌ها را بزرگ‌تر و قوی‌تر نشان می‌دهد. همچنین هنگام نبرد با شیرهای نر دیگر از گردن آن‌ها محافظت می‌کند. شیرها به اندازه شکارچیان دیگر سریع نیستند، اما بسیار قوی‌اند و قادرند مسافت‌های کوتاه را با سرعت زیاد بدونند. متأسفانه شیرها در برخی از نقاط آفریقا در معرض خطر انقراض قرار دارند زیرا مردم در حال از بین بردن زیستگاه‌ها و شکار آن‌ها هستند. مردم در تلاش‌اند تا از شیرها محافظت کنند تا بتوانند برای مدت طولانی در حیات وحش باقی بمانند.

(مانی صفائی سلیمانلو)

۱۳۷- گزینه ۳

ترجمه جمله: «کدامیک از موارد زیر در مورد شیرها درست است؟»

«شیرها حیواناتی قوی هستند و با هم زندگی می‌کنند.»

(درک مطلب)

(مانی صفائی سلیمانلو)

۱۳۸- گزینه ۲

ترجمه جمله: «طبق متن در گله شیر ... بیشتر شکار را انجام می‌دهد.»

«ماده‌ها»

(درک مطلب)

(مانی صفائی سلیمانلو)

۱۳۹- گزینه ۱

ترجمه جمله: «کلمه زیرخط‌دار "they" در پاراگراف «۲» به "lions" اشاره دارد.»

(درک مطلب)

(مانی صفائی سلیمانلو)

۱۴۰- گزینه ۴

ترجمه جمله: «طبق متن شیرها در معرض خطر انقراض هستند زیرا ...»

«مردم خانه‌های آن‌ها را ویران و آن‌ها را شکار می‌کنند»

(درک مطلب)

(میتبی درفشان‌گرمی)

۱۳۴- گزینه ۳

ترجمه جمله: «دانشمندان آزمایشاتی برای جمع‌آوری اطلاعات در مورد این نوع جدید میکروب انجام خواهند داد.»

(۱) تحقیق کردن (۲) حمل کردن

(۳) جمع‌آوری کردن (۴) نگاه‌داشتن

(واژگان)

(مسن ریمی)

۱۳۵- گزینه ۲

ترجمه جمله: «نهنگ آبی یکی از بزرگ‌ترین حیوانات روی زمین است که متأسفانه در معرض خطر انقراض قرار دارد.»

(۱) صخره‌ای (۲) در معرض خطر انقراض

(۳) سالم (۴) طبیعی

(واژگان)

(مانی صفائی سلیمانلو)

۱۳۶- گزینه ۴

ترجمه جمله: «قلب ما میلیون‌ها سلول دارد که با هم کار می‌کنند تا به قلب کمک کنند خون را به اطراف بدن پمپاژ کند.»

(۱) جنگل (۲) مایع

(۳) قطره (۴) سلول

(واژگان)

ترجمه متن درک مطلب:

شیرها گربه‌سانان بزرگ و نیرومندی هستند که در آفریقا زندگی می‌کنند. مردم آن‌ها را «پادشاهان جنگل» می‌نامند زیرا حیواناتی قدرتمند و شجاع هستند. برخلاف دیگر گربه‌سانان بزرگ، شیرها در گروه‌هایی به نام «گله» زندگی می‌کنند. هر گله شامل چند ماده، توله‌هایشان و تعدادی نر است. ماده‌ها بیشتر شکار را انجام می‌دهند و نرها از گله محافظت می‌کنند. شیرها گوشت‌خوار هستند، بدین معنی که تنها گوشت می‌خورند. آن‌ها حیوانات بزرگی مانند گورخر، بزکوهی و بوفالوها را شکار می‌کنند. شیرها

کنکور ۱۴۰۳

www.kanoon.ir

رتبه‌های زیر ۱۰ کشوری (تجربی، انسانی و ریاضی)

۲۹ نفر از ۳٪ نفر برتر کشور

هر کدام چندسال و چند آزمون کانونی بودند؟

تجربی

کشور ۱۰	کشور ۹	کشور ۸	کشور ۷	کشور ۶	کشور ۵	کشور ۴	کشور ۳	کشور ۲	کشور ۱
محمد مهدي بنی (همدان) ۵ سال (۱۰۰ آزمون)	محمد امين دولت آبادی (سبزوار) ۶ سال (۱۴۰ آزمون)	علی نجفی (تبریز) ۵ سال (۱۹۳ آزمون)	علی خلیلی (ساری) ۴ سال (۱۲۱ آزمون)	آرتا قلعچای (رشت) ۵ سال (۱۰۶ آزمون)	احسان نعیمی خواه (نیشابور) ۲ سال (۵۳ آزمون)	امیر محمد درستی (رومیه) ۴ سال (۱۶۳ آزمون)	سجاد لطفی (مشهد) ۳ سال (۳۰ آزمون)	بهرام راسخ (تهران) ۳ سال (۶۴ آزمون)	سبا معصومینا (بندرعباس) ۴ سال (۱۸۰ آزمون)

انسانی

کشور ۱۰	کشور ۹	کشور ۸	کشور ۷	کشور ۶	کشور ۵	کشور ۴	کشور ۳	کشور ۲	کشور ۱
نسترن گل آقائی (اصفهان) ۱ سال (۱۴ آزمون)	سید حسام‌الدین هاشمی (تهران) ۴ آزمون برنامه‌ای	محمد مهدی اسلامی (یزد) ۱ سال (۲۴ آزمون)	جواد جلیلیان (کرمانشاه) ۳ سال (۱۶۰ آزمون)	مهدی فروتن (تهران) ۲ سال (۲۷ آزمون)	فاطمه فاطمی مفرد (تهران) ۱ سال (۳۴ آزمون)	سیدعارف خیبری (بیرجند) ۳ سال (۱۱۴ آزمون)	مهرزاد مشایخی (تهران) ۵ سال (۸۶ آزمون)	سایر اسفهبندی (مشهد) ۱ سال (۲۴ آزمون)	علی‌کبر قنادیزدی (تهران) ۲ سال (۲۰ آزمون)

ریاضی

کشور ۱۰	کشور ۹	کشور ۸	کشور ۷	کشور ۵	کشور ۴	کشور ۳	کشور ۲	کشور ۱
محمد سجاد حسینی (تهران) ۷ آزمون برنامه‌ای	اشکان میرزائی (مشهد) ۱ سال (۲۱ آزمون)	رضا گل چهار تبریز (۸۰ آزمون) ۵ سال	علی فتاحی (قزوین) ۳ سال (۴۲ آزمون)	مهدی ابوطالبی (یزد) ۱ سال (۴۳ آزمون)	فرزاد حلاج مقدم (فردوس) ۱ سال (۳۲ آزمون)	احسان رضوی (تهران) ۳ سال (۲۲ آزمون)	امیر محمد محقق (تهران) ۲ سال (۱۳ آزمون)	امیر حسین سلیمانی (تبریز) ۵ سال (۱۲۸ آزمون)